

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilatkozatok és hirdetések.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Telefon szám 34.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyitltár petitsora 50 fillér.

Felelős szerkesztő:
ZRINYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapfajdosz:
STRAUSZ SÁNDOR.

Háborus karácsony.

Ilyen nehéz, borús karácsonya még kevés volt a magyarnak. Züllött közállapotainkra rácsapott a háború réme, ezer vész és baj közé kerültünk. Hirtelenében belekerültünk a világtörténelem forogtágnak kellős közepébe és a világtörténelmet vérell csinálják. Ma már minden egyes magyar állampolgár a maga bőrén érzi a nagy események hatását. Az egyiket behívták katonának, a másiknak rokonát, hozzátartozóját szolgáltatták legyverni; az üzletek rosszúl mennek; az élelmiszerek ára mind magasabbra szökken. Erezzük, látjuk, hogy olyan események kezdenek magunkkal ragadni bennünket, amilyeket eddig nem ismertünk, amilyenekről még csak nem is álmodtunk. Világháború! Száz és százezer ember pusztulása. Magyarország sorsa, minden kockán forog!

Leirhatatlan hangulatok között virrad ránk karácsony ünnepe. A békeé, a szereteté! Mely örült ellentét! Ha hitetlenek lennénk és nem volna anyai veszíteni valónk, kacagnánk a pokoli humor felett, amely a világháborus izgalmak kellős közepébe a béke ünnepét ictalja be.

De felre a kishitűséggel és a rosszindulattal. Modern filozófusok hasztalan hirdetik, hogy az ember a boldogságra született. Az élet ennek ellenkezőjét bizonyítja. Amíg az ember akár szegény, akár gazdag, keresztül vergődik pár évtizeden, ami neki

a nagy mindenségből kijutott; a szenvedés, a boldogtalanság és a küzdelem minden skáláján végig kell mennie. Anyjának kioldása között születik meg a gyermek és a kín hangulata kíséri végig az egész életén. A Megváltó élete, kinek megszületését most ünnepeljük, nem volt-e kioldásokkal teljes?

Adatott nekünk a hit, a remény és a szeretet és ezzel érdemessé vált a lét arra, hogy küzdjünk és küzdödjünk érte. Ezek az élet értékei és az ember mindenkor göröcsösen ragaszkodott hozzájuk. Most is így vagyunk. Nem lehet olyan szomorú a karácsony, nem lehet oly rémekkel fenyegető a háború, hogy kiírta a szivekből a hitet, a reményt és a szeretetet. Ha nem is születünk arra, hogy boldogok legyünk, boldogtalanokká sem akarunk válni és minden erőnkkel ragaszkodunk azokhoz az erkölcsi és anyagi javakhoz, amiket a sors megadott nekünk.

Ezért üljük meg bensőségteljesen, megnyugvással karácsony szent ünnepét és várjuk elszántan, de nem reménytelenül, hogy mit hoz a holnapi nap. Nincs az a viharos, sötét éjszaka, amely utat fel nem ragyog a nap. Nemcsak minden jó mulik el, de minden rossz is.

Isteni bölcsesség és jóság megnyilatkozását kell látnunk abban, hogy éppen most, a háborus izgalmak szélvészében derül ránk a béke ünnepe. Hirdetvén, hogy a jövő és az igazság mégis csak az, hogy békének kell lenni az emberek között. Fajok, országok,

császárok, akármennyire is agyarkodjanak egymás ellen, mégis el kell jönnie az időnek, amikor egy akol lesz és egy pásztor!

Nagy időket élünk, magyarok! Imádkozunk, hogy béke legyen; de vitéz őseinkre emlékezve, bízva a magunk erejébe vetett hittel fogadjuk, ha elől a háború kockája!

Üljük meg szent áhitattal a szeretet és béke ünnepét, mely adatott nekünk az élet harcosszivatara között. Mert bármily veszedelem fenyegetessen is, nem a harc az ember hivatása, hanem az: hogy éljen békében és egymás iránt való szeretetben. Az ehhez való út sokszor a csaták vérzivatarai között vezet.

Légrad monografiája.

— Haller Jenő könyvéhez. —

Egy hazafias és minden tekintetben dicséretre méltó történelmi munka hagyta el a köztalant és a sajtót.

Hazafiasnak azért mondjuk, mert a könyv írója — e sivár és materiális nehézségekkel küzdő korban — munkájának megírásában az emberi kebelbe szivárgó nemes ösztönök között a legszentebb és legtermékenyebb ösztön — az édes szülőföld iránti szeretete, a hazaszeretel nemes ösztöne vezette.

Hogy a szülőföld történelmi emlékeinek kipuhatolására író szavai szerint »érdemes volt-e időt, erőt, pénzt rá pocskolnunk« — azt csak azok fogják megítélni, kik munkáját

Szerelmi vallomás.

*Meglátalak s lángra gyulladt
Szívemben a szerelem,
Úgy szeretnék Veled, Édes
Hajláni az életem.*

*A Te forró öleléseid,
Édes csókod mennyország
Mint a repkény a tölgyfához,
Úgy simulnék Tehozád.*

*Eljőnnél-e hozzám Édes,
Lennél-e kis feleségem?
Ránk nevetne, mosolyogna
A csillagos magas ég!*

V. d.

Az első csalódás.

— Karácsonyi történet. —

Irtó: Csíte Károly.

Szomorúan süvöltött odakint a szél. Nagy cseppekben esett az eső, hangos kopogással hullva az ablakra.

— Oh, édes jó Istenem, de szomorú karácsony estét adtál! Főleg nekem, amiért már két hónap óta semmit sem kereshettem. Irtózatos, ahogy kínozza a köszvény a kezemet! — sóhajtott mély bánattal az agg Csapóné asszony, kis udvari szobáskájában, melyet a jómódú Vargha András cipész-mestertől bírt bérben.

A kis árva unokája a diván sarkában ült összekuporodva. Reménykedve tekintett hol az ablakra, hol az ajtóra. Majd végre csüggedten így fakadt ki:

— Jaj, nagymamám, nem jön mihozzánk a Jézuska! Nem hoz nekem semmit sem!

— Csak bízzál kis fiam, Bélécskám, akkor majd neked is hoz valamit! — szolt az agg néni s azon töprengött, hogy vajjon mit hozhatna hát Jézuska az unokájának? Hisz nincs öneki semmije. A kis nyugdíjából alig maradt pár fillér s kézimunkával sem tudott most keresni fájós kezével. Hogy vehetett volna valamit unokája számára?

Valaki kopogtatott az ajtón.

— Tessék! — szolt hangosan az ősz Csapóné asszony s a kis fiú pedig lélekzetét visszafojtva tekintett az ajtóra, hogy vajjon ki jön be?

Zsófi néni, a háziasszony volt s hívta őket magukhoz, hogy nézzék meg, mit hozott Jézuska az ő leányának, a kis Erzsikének?

Mint egy kis cinke ágról-ágra, talpra ugrott a fiú. Ő lépett ki elsőnek az ajtón s iramodott előre. Az öreg nagymamája pedig, mielőtt ott hagyta volna szobáját, három kis piros almát tett az asztal közepére.

Minden széppel, jóval megrakott ragyogó, csillogó karácsonyfát vitt Jézuska a csöpp Erzsikének. Azonkívül bábút, egyéb játékszereket, cukrot és süteményt, melyből bőségesen adtak Bélécskának is, aki sóvár gva nézte a Jézuskahozta ajándékokat. Sójajtv gondolt arra, miért nem visz neki is annyi mindent a Jézuska?

Elnézte volna reggel is a kis Erzsike ragyogó karácsonyfáját. Nem tudott megválni tőle. Nagymamája azonban már unszolta:

— Köszönd meg a nének az ajándékokat, gyermekem, aztán menjünk haza!

— Csak még egy kis ideig maradjunk nagymamám! — könyörgött a fiú.

— Késő már az idő, fiam. Jer' csak, menjünk már! Nézzük meg, mit hozott nekem is a Jézuska?

Erre megindult a fiú. Szeme szokatlan lelkes fénylen felcsillant, arca tüzipiros lett az izgalomtól. S rohant a kis szobájukba. Fürkészve tekintett körül a hajlékban. Szíveskéje erősen dobogott. . . . Jaj, jaj, nincs semmi!

Szemét elöntött a forró köny. Fájdalmas panasz tört fel kicsike kebléből:

— Nem hozott nekem semmit sem!

— Dehogy nem hozott, kicsiségem. Nem látod azt a három szép almát az asztalon? Azt hozta neked . . .

Nézte, nézte a fiú szomorúan az alhnákat. Nem nyult egyikhez sem. Nagy csalódással mondta:

— Hiszen nem is a Jézuska hozta! Nagymama vette a piacon . . .

— Megállj, miért mondtad azt! Nem szeret téged a Jézus; nem hoz neked többé semmit sem, amiért úgy megtagadtad! — korholta érte az öreg néni.

Oly keserves zokogásra fakadt erre a kis fiú, hogy a nagymamája megsajnálta.

— Ugy-e, azért, ha szépen kérem Jézuskát, megbocsát érte? — borult a kis csalódott a nagymama lába elé.

— Meg, fiam; meg, ő minde a gocsát! — szolt az ősz matróna, megismogatva a kis árva unokája firtós tejeskékjét, mialatt az ő fakó szeméből is szivárgott a köny.

elolvassák s kiknek szívéből még nem halt ki a török- és labancverő hős elődök példája s kik — az iró munkája nyomán — tanulnak még lekésedni és hön szeretni ezt a sokat szenvedett szegény magyar nemzetet, magyar hazát!

Haller Jenő művével, Légrad monografiájának megírásával, dicséretreméltó, érdemes és valljuk meg őszintén — nehéz munkát végzett. Hiszen történelmi irodalmunk monografiák tekintetében oly szegény, hogy szegyeletünk kell e tekintetben magunkat; ami pedig mű- és történelmi emlékeink nyilvántartását, megőrzését illeti, mi, ebben a tekintetben is sok vád érhet minket.

Igaz, hogy nem mindig mi voltunk okai e dologban való elmaradottságunknak. Nem egyszer szokták a szemünkbe vágni, hogy minden civilizációnkat a németektől kaptuk és hogy a németek szabadtoltak fel minket a török járom alól. Ezt hirdették osztrák szomszédaink nem is oly rég törvényhozájukban kevés tudománnyal, de annál keményebb hangon. Azonban arról elhallgatnak, hogy Mátyás király halála után Budára, ahol egész Európa tudósvilága megfordult, a németek jártak Korvinákat lopkodni s a dicső Zrínyieknek vérpadra, börtönbe, fogságba hurcolása után a csáktornyai várát ők fosztották meg műkincseitől. Ők pusztították el Zrínyi Miklós gróf, a költő és hadvezér mesés könyv- és képtárat, amely később — megállapíthatatlan nagy kárunkra — megfogyatkozva egy osztrák könyvkereskedő tulajdonába ment át.

Volt gondjuk a németeknek s az azok kedvében járó néhány magyarnak is, hogy a dicső Zrínyiek és Althanok idejéből mi se emlékeztessék az utónemzedéket arra, hogy itt, az oly sok és fényes történelmi emlékekkel megszentelt földön, Muraközben, valamikor a Brebiri grófok utódai laktak, kik a magyar hazáért éltek, haltak s magyar dalban dicsőítették őseinknek fényes hadi tetteit.

Ezért mindenkor ünnepszámba megy az, ha édes magyar hazánk ezen exponált vidéke egyes kimagasló helyeinek történelmi múltjáról egy-egy könyv lát napvilágot.

Amily gazdag és fényes Csáktornya és Légrad s ezzel kapcsolatosan Muraköz történelmi múltja, épp oly szegény mindkét hely-történelmi emlékekben, levéltári adatokban. Alig van itt-ott egy-egy ily irat, mely a fényes múltra emlékeztetne. Azok sincsenek már meg, amelyek nem is oly régen, még megvoltak. Lassan elkallódik minden.

Igy Haller sem támaszkodhatott sok forrásra munkájának megírásában. Csak két, Légradot érintő dologról, két Zrínyi-korbeli levélről tesz említést, melyek, mint ama dicső kor emlékei, a község levéltárában őriztetnek. Ezekből s néhány más oklevélből bizony nagyon csekély történelmi adat juthatott Légrad múltjára vonatkozólag a historikus kezébe. Sok kutatást, fáradságot nem ismerő buzgalmat és áldozatkészséget kívánt e monografia megírása, míg írása a megsárgult és elakult százados tohánsokból az utónemzedék számára megírhatta szülőföldje, Légrad »privilegium oppidum« fényes és gazdag történelmi múltját.

De meg is felelt derekasan az eléje tűzött szép és nemes feladatnak! Magasan szárnyaló lelkét, izzó faj- és hazaszeretetét s a mult dicsőségeiről rajongó lekésését — úgyszólván beleültette Haller művének minden sorába, úgy, hogy az olvasó ritka élvezettel tanulmányozza egy régi magyarországi

kiváltságos város: Légrad dicső történelmi múltját, kulturális fejlődését.

Lapunk szük tere nem engedi, hogy a monografia egyes fejezeteiről: a légrádi várról, a Zrínyi korszakról, Zrínyi-ujvár ostromáról, a kúrc-korról, a dicső szabadságharc — és az azt követő elnyomatás koráról, stb. stb., itt bővebb ismertetést adjunk, de egyet kell, hogy leszögezzünk Haller művének ismertetésekor s ez az, hogy ami eddig egyes historikusoknak agyában — a Muraköz eseménydus múltjából eredő emlékeknek, történelmi vonatkozó tárgyakkal összefüjtése, megőrzése — csak mint kívánság élt, azt Haller Jenő ernyedetlen szorgalma és nagy tudása Légrad hazafias előjárósága, élén Starzsinszky László h. jegyzővel meg is valóította. A légrádi Múzeum és Levéltár már fel van avatva s a benne elhelyezett tárgyak nemcsak a történelmi múltat, Légrad városának hazánk történelmében lefolyt fényes szerepét tükröztetik vissza, hanem bizony-ágúl szolgálnak arra nézve is, hogy a város derek lakói megértsék a kor intő szavát: magyar őseinknek emlékeit megbecsülni, megőrizni mindenkor szent feladatnak tartják.

Ily szép múltú s a dicső ősök emlékeit tisztelőben tartó községnek és derek népének csak még szebb és boldogabb jövőt kívánunk!

K Ü L Ö N F E L É K.

Karácsonykor.

*Enekek dalt, ... nem dalt énekek,
Fohászkodom szívből erdeten,
Sohajt ereszték, fájó sóhajitást,
Helyettesd sóhajtok szegény nemzetem.
Sohaj, fohász imádságszámba mennék
S szállnak egyenesen a kékli mennynek.*

*Azt sóhajtom, azért fohászkodom,
Hogy lenne Bethlehem — csillagunk,
Amely bennünket bizon elvezetne
Oda, ahol végre boldogulunk —
Ahol igazság, jog és szabadság élnek
S virul virága a függetlenségnek.*

*Hol van ez ma ??! Romlott világunk
Egrel napot is letagad, —
A nép rogyik erkölcsben, hitben,
Testéről a ruha szakad —
Pokoli lét? ... Új Messiás kell,
Aki terem új életet,
Jájj fel csillaga nemzetemnek,
Mutass egy új Bethlelemet!*

Zombory Gyula.

— **Lapunk előfizetőinek** és olvasóinak ez úton kívánjuk a legkelemesebb karácsonyi ünnepeket.

— **Tanfolyegelő látogatása.** Scossa Dezső kir. tanácsos, Zalavármegye kir. tanfelügyelője, majd hétfőn és kedden Csáktornya tartózkodott. Hétfőn az áll. tanítóképzőintézetet tekintette meg s résztvett az igazgatótanács ülésén, majd az intézet versenytárgyalási ügyet bonyolította le. Kedden délelőtt a polgári iskolában megtartott magánvizsgálatokon elnökölt, azután megtekintette a polgári iskola helyiségeit. Kir. tanfelügyelő, miután délután az áll. elemi iskolában is tett látogatást s a tanítókat az osztályokban felkereste volna, a délután fel 5 órai vonattal Zalaegerszegre visszautazott.

— **Jegyzőválasztás.** A Stridóváron majd másfél éven át üresedésben volt aljegyzői állás december 5-én töltetett be. A képviselőtestület erre az állásra az ott eddig működő Oskó Irnák okleveles jegyzőt választotta meg.

— **Karácsonyi ünnepély.** A csáktornyai első számú állami óvodában tegnap d. e. 9

órakor tartotta meg Marlincsevics Julcsa óvónő a kis óvodások karácsonyi ünnepélyét. Meghívott közönség nem volt jelen az ünnepélyen s így a legnagyobb csendben ésszük keretben folyt le az ünnepély, deszerény méretei mellett is bensőséges volt. Megható volt a kis óvodások örömeinek spontán kitörése, amikor a kis Jézuska szimbólumát, a szépen feldíszített és kivilágitott karácsonyt meg látták s a szerény ajándékokat kézhez vették. Természetes, hogy az ünnepély szavallatok és kedves karácsonyi énekek keretében folyt le. A lélekemelő ünnepélyt az ajándékok kiosztása fejezte be.

— **Nyilvános köszönet.** Antonovics József, helybeli iparos, a szegények közt való kiosztás céljából 50 K-t becsátolt rendelkezése a városi hatóságának, amiért halás köszönetet mond adományozónak a város előjárósága.

— **Jótekonny vacsora.** A helybeli Cérna-egyesület által rendezett évzáró társasvacsora mult vasárnap igen jól sikerült. Negyvenhat városi polgár vett a vacsorán részt, mely cigányzene mellett, kedélyes hangulatban folyt le s a késő éjjeli órákig tartott. A társasvacsora keretében Nádasi József elnök beszámolt az egyesület mult évi működéséről. Ezerint az egyesület tavalyi bevétele 195 K-ra rüg. Az összeg felhasználásával 6 szegénysorsú gyereket ruháztak fel a vacsora folyamán, akik a vacsorán is részt vettek. A vacsora alkalmával több toaszt is elhangzott. Többek közt Nádasi József, Viola Vilmos dr., Kuser Lajos grófi titkár, Kristofics Károly és Heilig József emeltek poharat a jótekonnyág szellemének ápolására. Samuely Ottó járásbíró pedig Hajós Ferenc dr. kerületi országgyűlési képviselő üdvözlétnél foglamosolással mondott pohárköszöntőt, egyben az ő nevében az egyesület céljaira 10 K-t adott át, mely összeggel összesen 1256 K viték át a jövő évre. A vacsora folyamán gyűjtöttek is, mely a szegény gyermekek részére újabb 38 K segélyt eredményezett.

— **Határrendőrség.** A belügyminiszter 1715 sz. rendelete szerint, melyet a vármegye alispánjához intézett, mindazon magán egyének és hatósági közegek, akik óvadék tételére kötelezett férfiszemélyek jogosultságon kívándorlását, illetőleg ily célból való útrakelést akként jelentik fel, hogy ennek alapján az útrakelt egyén elfogható — vagy kik bárkit az 1909 II. 3]. 38. és 41 §-ában részletezett büntelendő cselekmények miatt feljelentenek: minden egyes feljelentett egyén után, ha az illető jogröns-n elítélte, további intézkedésig 8—8 K jutalmat kapnak. Az alispán a rendelkezés minél szélesebb körben való közzétételére a miniszter felhívta.

— **A tanoncok szakfelügyelője.** A vall. és közoktatásügyi m. kir. miniszter a zalavármegyei összes iparostanoncskoláknál a szakfelügyelői teendőkkal a folyó tanévől kezdve az 1914-15-ik tanév végéig terjedő időre Feyér Gyula budapesti felső ipariskolai tanárt bízta meg.

— **Az alsólendvai vasút.** Az alsólendvanyagkiszai vasút engedélyezési tárgyalása e hó 10-én történt meg Budapesten egy vegyesbizottság keretében dr. Halaszy László min. osztálytanácsos elnökele alatt. Az előterjesztett iratok során megállapították, hogy e vasút vegeredményében 5 millió 863 ezer koronába fog kerülni. Miután az építés csak akkor engedélyezhető, ha az építési költség 35 % a elsőbbségi részvények által biztosítva van, még nagyon kétséges a vasút létesítése, mert eddig összesen csak 604 ezer K biztosított, még hiányzik tehát majdnem

másfél millió korona. Az érdekeltség azonban nagyon bizik, hogy az építendő vasút mentén elterülő községek a részvények jegyzését folytatni fogják legalább 900 ezer koronáig, a hátralévő összeg meg állami és posta szállítási hozzájárulás címén talál majd fedezetet. Az előkló tanácsos az értekezlet befejezése alkalmával biztosította a bizottságot, hogy az engedélyesek kérelmét a miniszter jóindulatába fogja ajánlani, különösen azon a címen, mert a tervezett vasút hadászati és katonai szempontból nagy jelentőséggel fog bírni, kivált akkor, ha Regede felé is kiépül.

— **Odovái ünnepély.** A Fesztelits-utcai II. sz. odováiban a karácsonyi ünnepély ma délután pont fél három órákor kezdődik.

— **Versenydíjnyalás.** A helybeli áll. tanítóképző-intézetben évenként megtartani szokott versenydíjnyalás, melynek során az intézet élelmezési cikkei kerülnek szerződés-szerű kiadásra, az idén december 16-án d. u. folytatott le Scossa Dezső kir. tanfelügyelő elnöklete alatt a tanítóképző intézetben. Hét ajánlat adott be. Az ajánlattevők közül olcsóbb ajánlat folytán a hús szállítására nézve Antonovics József, a fűszerre és tejre nézve a Strahia Testvérek cég, a kenyérré és süteményre nézve Rosenberg Lajos ajánlatai fogadtattak el, illetőleg jóváhagyás vegett a miniszteriumhoz terjesztettek fel.

— **Nem mulatunk.** A zilált pénzügyi viszonyokon s főleg a háborús kilitásokra és az ezzel kapcsolatos deprimált hangulatra való tekintetből egyre hozzák a lapok a híreket, hogy itt és ott nem mulatnak az idén, azaz nem rendeznek semmiféle táncmulatságot a farsang folyamán. Legalább a szomszéd Nagykanizsán s Nagyváradon is helyezkedtek erre az okos é kényszerű álláspontra. Úgy látszik, Csáktornyan is hallgatólag, de valóságban így gondolkoznak a bálrendezők, mert semmiféle mulatságról eddig még nem esett szó. A tiltózkolt meg egyenesen le is mondták a farsangi mulatság rendezéséről. Bizony stilszerű lenne, ha nálunk sem mulatnának akkor, amikor mindenkinek elég oka van arra, hogy szívszorogva kísérsje figyelemmel az eseményeket.

— **A katonák karácsonyi ajándéka.** Bizony nem a legkellemesebb karácsonyban van részük azoknak a szegény magyar bakáknak, akik a keltős monarchia határain, részint Galiciában, részint Boszniában a kiltőrn készülő ellenségeskedés okából táborozni kénytelenek. Hogy ezek karácsonyi szomorúsága némileg enyhíthessék, jó példával járt elől Budapest törvényhatósága, amikor ezeknek az ünnepek alkalmából való megajándékozására tízezer koronát folyósított. A jó példát mindenfelé követik ország-szerte. Így Csáktornyan is logott gyökereket a szívekben Viola Vilmos dr. lelkes felhívására, aki rövid idő alatt, egy este 125 koronát gyűjtött erre a célra. Viola Vilmos dr. a pénzt rendeltetési helyére juttatta.

— **Telefon Alsódomborún.** Kereskedelemügyi m. kir. Miniszter úrnak f. évi okt. hó 29-en kelt 69961/V. sz. rendeletével engedélyezett alsódomború (Zalamegye, perlaki járás) új törvényhatósági távbeszélő központ a helybeli helyközi forgalomba bevonva, f. hó 16-án megnyílt.

— **Helyreigazítás.** Lapunkban f. hó 1-én közlemény jelent meg, mely szerint Meizl Károly stridóvári közs. irnok Frász Flórián zsebéből, mulatság alkalmával, pénzt lopott volna el. A tegnapielőtti járásbírósi tárgyaláson azonban kitűnt, hogy Meizl Károly úr

a dologban teljesen ártatlan s hogy az esetel kapcsolatosan közönséges pletykán alapuló misztifikációnak esett áldozatul. Miután ennek következtében az ügyészégi megbízott a vádat elejtette s azt a magánfél sem vette át, a bíróság is megszüntető határozatot hozott, mely nyomban jogerőre emelkedett. Ezek után kötelességünknek tartjuk, hogy az erről közölt híreinket helyreigazítsuk annak a kijelentésével, hogy végtelenül sajnálunk, hogy az alaptalan tudósításnak felülünk s Meizl Károly úrról ezeket a kompromittáló sorokat lapunkban megjelentettük.

— **Esküdtbírósi esküdtek.** A nagykanizsai kir. törvényszéken a vármegye összes esküdtbírái közül a napokban sorsolták ki azt a 180 esküdtet, akikből majd a nagykanizsai kir. törvényszék 1913. évi esküdtbíráit fogják az egyes ciklusok előtt kisorsolni (minden ciklusra 40—40 et ezen negyven közül minden tárgyalási napon meg újabb sorsuzással 13—13-at). A kisorsolt névjegyzek szerint Muraközéből a következők lesznek a jövő évben az esküdtbírák. Csáktornyaról: Benedikt Béla kereskedő, Branilovics József nyug. vasúti tisztviselő, Chakathurner Herman kereskedő, Divéki Ödön urad. ispán, Fejér Jenő lakárékpéztári lökönyvelő, Gráner Mór kereskedő, dr. Hidvegi Miksa ügyvéd, Hirschsohn Ernő kereskedő, Kaiser Anzor urad. ellenőr, Kelen János kereskedő, dr. László Béla ügyvéd, Mayercsák Béla kereskedő, Mraz Jenő kereskedő, Neumann Róbert kereskedő, Palya Mihály ikpéztári igazgató, Pecsornik Ottó vendéglős, Pethő Jenő gyógyszerész, Petrics Viktor sütő, Strausz Sándor kereskedő és ifj. Takács József háztulajdonos. Muraviról: Eisler Károly magántisztviselő. Perlakról: dr. Grész Gyula ügyvéd, Herman János vendéglős, Hirschsohn Miksa kereskedő, dr. Pichler Gyula ügyvéd, Pozzavecz György sütő, Svasics Ödön gyógyszerész, Verly Ernő nyugalm. tisztviselő. Alsódomborúról: Hirschler Rezső fakereskedő, Lóke Lajos magántisztviselő.

— **A póttartalékosok ügye.** A póttartalékba való áthelyezését összesen 410 besorozott újonc kérte az új véderő törvény intézkedéséből. A beérkezett kérvényeket Kolbenschlag Béla, Zalavármegye lögyezőjének elnöklete alatt működő bizottság f. hó 13-án vette bírálat alá Nagykanizsán. A egyes bizottság 14-én befejezte működését azzal, hogy majdnem valamennyi folyamodó kérését teljesítendőnek találta.

— **A magyar közönség** (elint) eléggé ismert volt eddig is a Kolozsvári (Heinrich-féle) gyógyszerpangár kiváló hírneve, de mégis nagy rekordot jelent, hogy egy élelmes nagy amerikai cég évi 100.000 kor. értékű szappan átvételére kötelezte le magát.

— **Betörés.** Spigl Lipót muraszentkereszti korcsmáros zárt pincéjébe f. hó 10-én este 9 és 12 óra közt betörték s onnan 3 kis hordó pálinkát elloptak. A tettesek mindezeideig ismeretlenek, mert a megindított nyomozás eddig semmiféle eredményre nem vezetett.

— **Új cigaretták.** A hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy a helybeli különlegességi dohánygyártmányok árjegyzékébe »Amneris«, »Theba« és »Moeris« elnevezés alatt három új szivarka faj vételezt fel. E szivarkák száz- és huszardarabonként karton dobozokba csomagolva, f. évi dec. 14-étől kezdve az alábbi árakon vannak forgalomban. Az »Amneris« aranyvégű szopóka nélküli szivarka ára: 100 drb. 9 korona, 20 drb. 1 korona 80 fillér. A »Theba« parafavégű

szopóka nélküli szivarka ára: 100 drb. 7 korona, 20 drb. 1 korona 40 fillér, 1 drb. 7 fillér. A »Moeris« szopókás szivarka ára: 100 drb. 6 korona, 20 drb. 1 korona 20 fillér, 1 drb. 6 fillér. A szivarkák az összes m. kir. különlegességi dohányárudákban kaphatók.

— **Elcipett vásári tolvaj.** Nagykanizsán f. hó 11-én, hetivásár alkalmával, Szlovics Györgyné gyékényesi asszonytól egy valaki 158 K-t lopott ki a zsebéből. A gyanu Zsvorc Ferencné szül. Toplek Katalin notárius zsebtolvajra irányult, aki aznap, a hetivásár alkalmával, Nagykanizsán tartózkodott s egyre Szlovicsné körül ólálkodott. A gyanu alaposnak bizonyult, mert a tettes csakugyan Zsvorczné volt, akit letartóztatása után a csáktornyai rendőrség Nagykanizsára szállított — urával együtt, akik a náluk talált pénzről beszámolni egyáltalában nem tudtak. Miután a tényállást kétségtelenül megállapították, a tolvaj párt az ügyészég fogházában helyezték el.

— **Új izzólámpa.** A villamos izzólámpákkal szemben tanusított egyik főfételt az, hogy a lámpák úgy állandó fényerősség, mint tartósság tekintetében a lehető legmesszebbmenő kívánalmaknak megfelelőjenek. E mellett azonban az áramfogyasztás ugyancsak fontos tényező, amennyiben az előbb említett előnyök mellett természetesen azon lámpa lesz a legmegfelelőbb, amely a legnagyobb árammegtakarítást mutatja fel. Ezen feltételeknek leginkább megfelel a Magyar Siemens Schuckert Művek r. t. által forgalomba hozott Wotán-lámpa. A huzott drótszálas Wotán-lámpával elpusztíthatatlansága mellett a lehető legnagyobb árammegtakarítás érhető el és így az mindenütt nagyserűen alkalmazható.

— **Okvetetlenkedő szerb.** Minduntalan hozzák a lapok a híreket, hogy tegnap ott, ma itt tartóztattak le egy-egy szerbet, akik elég vakmerőek magyar földön nem csak érzelmeiket hangosan nyilvánítani, de az itt okozott károkkal a szerbeknek közvetve hasznót is akarnak tenni. Nálunk is fogtak el egy ily jómadarat, Mandics Györgyöt, aki Alsólendván borbíreltség volt. Behívott kapott azonban Belgrádból, mire, hogy katonai kötelezettségének eleget tegyen, útra kelt s így Csáktornyára került. Itt azonban feltűnt a határrendőrségnek a fiatalember, elfogták s meg is motozták. A motozás meglepő eredménnyel végződött: mert a nála talált jegyzetekből megállapította a rendőrség, hogy ezeket belgrádi fivére tanácsára csinálta, hogy ezzel Szerbiának szolgálatot tegyen. A határrendőrség Mandics Györgyöt Sopronba szállította, ahonnan, újabb kihallgatás után, a katonai hatóság elé állították.

— **Esernyőtolvaj.** A csendőrség mult hetlőn Kolman József 22 éves, kaproncai illetőségű egyént letartóztatta s a helybeli kir. járásbírósnak átadta. A vádlottat egy ötkorona értékű esernyőt miatt tartóztatták le, akit a csáktornyai Eisenstädter-féle kávéházban tettenérték, amint Skalicz Mátyás csáktornyai lakos kárára a fogasról az esernyőt leemelte s elvitte.

— **KARÁCSONYI ÉS UJÉVI ajándékok nagy választékban kaphatók Pollák Bernát órá- és ékszerésznél Váraždin, Ferencz József-tér.**

— **MINDENKINEK FONTOS az új adótörvények ismerése. Nép-szándor leírásban kapható Strausz Sándor könyverek. Csáktornyan.**

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imajo pošiljati na ime urednika vu Csáktornya

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sandora
kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučijivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: svaku nedelju.

Predplatna cěna je:
Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fa računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Surađnik:
FATAKI VIKTOR.

Izdavatelj i vlasnik
STRAUSZ SANDOR.

Betlehemska zvezdasta noć.

Betlehemska deteta radost je važgala radosti velikoga apostola, Assisi svetoga Ferencu dušo, koj je ostavil bogatstvo, da siromak more biti, za siromašnoga Jezusa. S velikom radostjom je bil prama Jezusu i da to skim bolje pokaže, vu kmični šumici je napravil betlehema, tam se zadržaval na sveto noć i odonut je suznalimi očima razglašoval betlehemska deteta radost i siromaštvo.

Skim se bolje približavam k Jezusu, stēm bolje razmim njega i njegvo življenje i stēm bliže smu k Bogu od koga nam je sve dobro. Da nas je on tak rad imal i ima, viđe se stoga, da nas nije mogel niti nije štel on nas ostaviti, mednami je štel ostati, da nam alduje svoju nezmerno radost.

Koji razmiju njegvo neizrecivno radost, osobito aldujeju za Jezusa sve; blago i život, terpiju muke, stradaju bez zločeste reči i veseliju se, da moreju za njega terpeti, kaj je on zanas velike muke trpel.

Žalost, da ima med oltarom i med jasicami takove razloge, koja nas ni veseli. Kaj mislite, da vu Betlehemu gde se nam jezero letna želja spunila, gde su angjelji radost nazvešćali, gde od ove Glorie zvingjale su pobožnih pastirov pesme vu pusti, da se tam ni nekaj takvoga dogodilo, kaj je niti naj menje ni bilo veselo? Bormeš pripetilo se i to. Hištorija evangeliuma je i to začuvala zanas.

Kad se dogodilo po vremenu, da je Božji sin človek nastal i na zemlju stupil,

da nas od prokletstva odkupi betlehemske stanovnici ni su mu štel stana dati. Kak evangelium govori: Vu svoje je došel, ali vu pravim svojim mesta nije našel. Betlehemske stanovnici spavali su, kad se med njimi pravica gori stala. Kad se od celoga sveta hištorije najvećki dogodaj pripetil, od toga nisu štel znati nikaj ljudi. Kad je Božji sin na zemlju došel, niti Augustuš cesar, niti Herodeš kralj, kam je Betlehem spadał, nisu došli se v klanjat njemu. Kad pak je Herodeš od tri kraljov zavvedil, da je Mešias vu njegovim kraljestvu na svēt došel, straho je bil za svoj tronuš i razbojnike je poslal, da maloga Jezusa zakoleju i sveta spraviju.

Daklem takı prve vure je već trpel zanas Jezus; peč mu ni topila, sveća ni svētita štalicu, zibka su jasie bile, blazina pak trda slamica.

Još i denes išće stana mali Jezus, kaj je i negda vu Betlehemu. Na srdcu nam ruži i veli: Pred vrati stojim, pustite me nuler! Prinas vu srdcu oće stanovati. Nesmemu biti tak nedušni, kak su vu Betlehemu bili. S radostjom ga moramu zadržati, nesmemu ga nemilosrdno odposlati. Nije treba se toga bojati, da mu nemoremu cifrastı stan dati. Im se već vu betlehemske mrzli štalici dobro čutili, jerbo poleg njega su bile dvē najplemitese duše: Maria i Jožef. Od najvećkoga kinča je dragše njemu čisto srdce, nedužna duša. Nise smeti plašiti onoga, koga svaki dan na pomoć zazivamu.

I još nekaj. Nesmemu njega za gosta držati. Im je uvek pred nami na oltaru, tak oće i vu našim srdcu biti. Ako ga mi

ni sbantujem, on nebude nas ostavil. I ako nas kakva nevolja postigne, opet se samu k njemu obrnemu i on nam je odmah na pomoć, jerbo smu njegva Božja deca. Zaufanost moramu imati prama njemu, kakti njegva deca. On nas odslobodi od svake nevolje i teškoće.

Nesmemu za njega nigdar pozabiti vu nikakvi dobroti niti vu nevolju. Kak je on rad imal svakoga siromaka, tak po njegvi pēdi niti mi se nesmemu spozabiti za one, kojim je Bog na ovim svēto ni daruval zemeljskoga blaga. Pomorite onomu, koj je vu teškoći, tak pomore i vas Jezus, koj dobre čine navēkoma naplaćuje. Njegva radost naj stanuje uvek vnas, da budemu mogli bliže njega biti. Vekovečno radost i veselje nam nazvešćuje ov lēpi i veliki svetek: Božić.

Daj Bog svakomu vu ovim nemirnim vremenu vu miru i vu zadovoljšćini sprevoditi Božićne svetke.

Balkanski boj.

Edl Tivadar konzul, koga su vu Prizrend poslali na kviziciju, dimo je došel vu Beč. Edl je prijavil, da od srbskoga poglavarstva je lēpo bil gori prijet i svigdi su mu na pomoć bili, gde je potrebno bilo, na dalje pak, da je Prohaska konzula, s bog koga je hodil na kviziciju, vu naj većkim sdravju ostavil vu Ŭskübbu. Stēm se je Prohaskov posel za ključil, jerbo Srbija je sgovorila, da ako je kakva falinga bila, pripravljena je naj većko zadovoljšćinu dati. Stēm su strgali one otvorne zube boju, koji

K božićni zvezdi.

Betlehemska sjajna zvezda, I po kojom hodilo je, Daj povej mi: Božje dēte. Još si tam gor, kak kraljica Na oštro kamēnje doli, Svēh zvezdih gor na nebi? Su kapale kapje svete.

Još si tam gor, i to jesi Po kojom putu nesel je Kaj si bila? Križ velki. Ki si nad štalicoj svetoj In na koncu svoga puta, Tak žalostno zabljestila? Tam na križu gor prebiti.

I od onda si li znala S' li znala, — i od onda Potovati? Pute takve . . . Jednomu življenju to noć, Pokazati razsvētiti, Sreće prave put kazati? Po njem oštre staze svake?

Sreće prave, — ali s trnjom Ko si znala, daj postoj nad Opleteni! Hižoj našoj . . . Opleteni, in obđani, Daj kaži mi, in razsvēti, — S težkočami on je s svemi. S trnjom poslan put težak moj!

Kutnyák Márton,
Keszthely.

Spomini na božić.

(Sp. Mart. Kutnyák ml.)

I kmeni je nad malo okence nutri pogledal — božić O! Kak sem sega negda veselil. A danes?! Hm! Ko se okolo sebe zglednem, nevidim već božićnoga drēva, ne-

vidim već betlehema, nevidim već — prijaznoga obraza. Sam sem. Sanjarim, in nadam. Podjednom nadam boljšo bodućnost. In mislim o božićo; gda sem i ja skakal z veselim licem oko mame, in se veselil — ničemu. Da, čista ničemu, in sam nē znal, da bo za mēne život potlam jeden težki-težki: »krucifix.« A kaj zato na ovaj dan. Koj čovek je već od mlada v hudo prispeo, in mnogo prekusio, kaj je njemu sve na ovaj dan? Naj ga boli kaj gud, naj ima one najgorše, najrozovitejše, in najžalostnejše spomine; danas njili ni, danas je sve pozabljeno.

Tak i ja pozabljam svoje krize i težave, in misli su se mi sve naletela na sveto noć. In potem putem i vam hočem lepo doli napisati — nekaj mojih spominov na božić. Nekoliko potezov; in nadam se, da vam nebude predugočasno.

Dakle, i meni je bil božić najsvetejši, najveselješi, i blaženi dan — daleč . . . negdi tam na Raskržu, na onom nepozabljenom brežuljko. Cjelo sveto noć sem nē spal. Dečki pastiri smo okolu hodili, in sobom smo nosili sveto štalico. I angela smo imeli, v dugi robači, i s papirnatoj korunoj

na glavi, je za nami kimal. Ko smo gdē do kakve hiže došli, je jeden od nas zakričal v sobo: »Hoćete čuti, i videti, kak se je Jezus narodil?« — »Aha tu so pastiri!« se čuje iz nutra. »Dečki ne notri, le notri, deca vas ze zdavnja čekaju!« Na ovo Bertalan zavvoni, in Angel sa štalicom odide nutri v sobo, dočim mi vani u kmiči, pred zaprtimi vratmi zapopēvamo:

»Došel je zneba . . .

A nato ljepo jeden za drugim u sobo odidemu. Tam se počne naša igra: Gor gledimo na nebu, sve je svetlo. Noć je carobna kot dabi sijala tri sunca. Jeden nam govori, da bu se bršćas nojco rodil on Mešias, na kojega čeka već od zdavnja, pobožni narod. Na ovo se nad štalicoj zasvēti božićna zvezda. Angel je sveču našgal, i zapopēval: »Gloria gloria in excelsis deo! Čujte me čujte pastiri. Mešias se rodi. Idite taki v Betlehem, tamo ga najdete v mestu Davidovom, u jednih jasliah.« — Mi na kolena padnemu, te se stajući popēvamo:

»Pastiri stanimo,
Ter hitro tecimo!
Nazvešćaju Angeli,
Da se Meš'as narodil!

su nas s mirum plašili. Takodjer i vu drugih poslov se mir čuti. Radosna prikaza je i on list kojega je ravno vezda za tak smėšanim vremenu ruski car poslal romanskomu kralju. Moramu vutem poslu to znati, da Romania s nami derži i tak suprotniva je Ruskomu orsagu. Mirni i tihi glasi se čujejo i s Londona. gde je konferencija poslanikov Turski i bulgarski poslaniki za kratko vrėme se budu čistam s dobra naravnali, morebiti, da do Božica mir bude nastal po čeli liniji. Dobro nam je i to spalo, kad je Danev bulgarski minister s rekel, da Bulgarija bude presilila Grčki oršag, da se i on podobrika s turčini.

Nevolja pomalem, pomalem bude se nas minula. Sad bi još samu to bilo potrebnno, da bi i vu gospodarstveni posli se red napravil, koj se je vu ovim vremenu jako zmėšal, tak da ga skorom nikakve trgovine ni bilo i poleg toga je velika dragoća nastala i nekoje trgovačke firme, koje su vu najbolšim položaju bile, morale su prepasti. Strahoviten kvar je bil vu ovim dugovanju ni samu prinas, neg i po drugih orsagov. I to se bude sve pomalem na zal poravnaio, samu naj jedenput mine konferencija vu Londonu i naj jedenput istinski mir nastane.

Važno je još to, da naš od svunašnjih poslov minister grof Berchtold i preiski kancellar Bethmann Hollweg budu svoju visoku mesto ostavili i mesto njih drugi budu došli.

Nije zadnju delo niti to, da japanci i kinezeri opet su počeli rusa tiskati vu Aziji i svrho toga velike šerege je moral tam postlati, da se brani.

Balkanski savez je prije Austria-Magjarski predlog, kaj se tiče Albanje da bude sama zaseb, sad samu još svrho hatarov se štracaju i vu ovim poslu mi budemu nekaj pustili. Ov tjeden su ovi važneši telegrami došli:

Lipče, december 13. Edl konzul je pozvedil, da srbski soldati, kad su vu Prizrend vdrli našega kralja Ferenc-Jozefa kipa su psovali i na falačke su ga razčėhali. Potlam su srbski officiri konzulzuve činovnike šteli podmititi, da naj tiho budu od toga i naj ni prijaviju veći oblasti.

Belgrad, dec. 13. Visoki školah dijaki

Svi brzo ...
Mi pojmo
Trude naše zanjega nemilojmo,
More biti ovo noć ga najdemo.

Na ovo mi odidemo proti Betlehemu, in na našo mestu dojde, naš gazda »Naf-tali.« Počne nas iskati po sobi, in išče nas sve po svuda. »A pastiri gdė su? Gdė ho-dijo? Kaj veđ nepaseju ovce? Toje itak spajnsko ... Nu! pa bom nje počekal, dok se povrneju!« Na ovo si doli sedne na jed-noga stolca, in si na pipo prižiga, počne se tužiti, da sta k njemu došla snočka dva putnika, prosila sta ga, da bi pri njem pre-nočila. A on trdoga je srca bil, nevsmiljenu, je nje s pod krova natural dalje. — Još je rekel, da se je žena Marija, a muž Jožef zval. In sada mu je žal. Srce ga tak boli ... Na ovo mi opet dojdemo v sobo na prešnje mestu. Prvi veli: »No gazda Naf-tali! Kaj ste tu na majoru? Pomislite kaj se je do-godilo? Videli smo zveličitelja!« Reče drugi: »Istina od njega smo došli, našli smo ga in videli!« Reče tretji: »Lice mu je tak sjajno bilo, da me presunilo je skozi, i skozi, kad je name poglednulo!« i. t. d. ...

Gazda se obraća od jednoga, do dru-goga, nezna kojoga bi predi slušal. Nazad-

su po vucicah demonstrirali proti Austria-Magjarski. Govorniki su med tem toga takve bedastoće govorili, da Austria-Magjarska se boji od Srbije.

Konstantinapolj, dec. 13. Dvě turske torpedoladje su se navalile vu Besika-kotlini na jedno grčko ladju i pre silile su ju, da se predje. Nepriatelso ladju vu Darda-nellak su odpeljali. Takodjer javiju, da morski boj se je počel med turskom i med grčkom flottom. Turska flotta veliki korist ima nad grčkom, jerbo punu bolje su ladje napravljene i bolje s oružjem napujene. Već s bog toga nemore grčka flotta se dugo proti staviti. Boj vu Xerosi-kotlini traje.

Antivari, dec. 14. Turčini su v četrtke i v petek strahovitno strėlali na črnogorce. Montenegrovci su povračali ognja i na čeli liniji su v tišli turske stuke.

Athėn, dec. 14. Turčini su se navalili na Karyes selo, ali su pobeći morali. Turčini su sgnubili 10 mrtvih i 82 plezėrcov, grki pak jednoga mrtvog. Grki su zadobili punu municije i drugih stvari. Od Krėta otoka zapovednik je teško rajeni bil. Grki su više sel zavzeli i odonul turke pretirali. Boj još traje.

Sofia, dec. 16. Mir zvane novine tak pišeju, da sobranje (skupština) dalje oće voditi boja i većša stran tak veli, da bul-garci su veliko falingo napravili, da su pred Konstantinapolju postal. Oblegati vnogo bi rajši bili, da se nebi mogel na konferenciji mir napraviti i pripravni su tuliku penez pustiti kormanu na ruke, kuliku bude samu nugal i kuliku bude potrebnno, da bulgarci vu Konstantinapolju vdereju. Na ove novine i turčini su odgovor dali, dabi i oni rajši dabi štuki govorili, jerbo njihovu rėč je bolje i dale čuti. Turčini su već i sedemnajst lėt stare nuter pozvali, nato su pak bul-garci presiljeni bili šestnajst lėt staro decu pod oružje zeti.

Konstantinapolj, dec. 15. K ministeri-umu je telegram prijava došla, da su turski šeregi pri Janini grčke šerege pretirali. Grčki vodja veliko bitku je sgnubil i poleg toga tlijam na hatar je moral retirirati.

Cattaro, dec. 15. Vu Skutari gradu s mirum pukajo štuki. Turčini svaki dan se na valiju na montenogorce, koji se jako

teško moreju braniti. Turčini iz Tarabos brega s mirum strėlaju črnogorce i već vnogo stukov su jim pokvarili. Črnogorci su jako vu hudim položaju, i zasegurno ne-budo mogli Skutari grada preladati, jerbo do vezda su niti blizu varaša ni mogli dojt. Soldati jako vnogo terpiju od velike zime i od glada. Jako teško je municiju i stroška na lice mesto spravljati.

Beč, dec. 15. Svi jakši vladarci su se već naravnali s turčinom, da Albanija kraljestvo nastane i nigdar ništi ju nebude smel bantuvati. Sad još to su ni odredili ali turski herceg, ili pak naš nekoji nadher-ceg bude vu Albaniji za kralja nastal. Kak se glasi čujeju, niti vu ovim položaju niga velike diferencije i naskoroma budu se i vu ovi stvari naravnali.

Trak nade.

Jedno delo je sigurno: Poleg Prohaske konzula nebude boja. Divji čini su se gla-sili, kaj sve su s Prohaska konzulum delali, takvi čini, koji su sami za boj kričali. Vu Beču već tjeden dan znaju sve, kaj se vu Prizrendu dogodilo, ali nikaj nam nečeju od toga na znanje dati. Tuliku samu znamu, da nekaj je itak takvoga moralo biti, kaj nije po redo bilo i poleg toga se već čela monarchia bunila i zahtėvala, da srbe na red moramu pobrati. Sad nas stēm tišiju, da konzulu se niti jeden las ni sgrbavil. More biti, da su s Berlina pustili ov glas nam, da kaj se buntamo, im je Prohaski nikakva falinga ni. Sumljiva stvar je to, ravno tak, kak dabi Nešiji rekel: vu Beču očeju boja, vu Berlinu pak ni. Bude se to već vre znalo.

Zavezda je naj većša zapreka boju: zima; druga zapreka pak je ona konferen-cija, koju sad od svakoga orsaga poslaniki deržiju vu Lond-nu. Pitanje je: što bi se ufal po zimi, vu najveći nevolji, boja der-žati. Premda ako i veliju koji k tomu raz-miju, da bi sad se na rusa navalili, punu leži bi ga bilo moći vezda doli deti, kak pak na protuletje, kad bude rus već su sol-dačiju imal na preiskim i na našim hataru. Austria-Magjarska i Preiska za dva, tri tjeodne bi mogli svoju soldačiju skup spr-

nje sav osupljen veli: »O dečki! kaj sem ja snočka napravil. Odtiral sem sveto obitelj. Odtiral Marijo no Jožefa. Idem, i ja, idem! Prositil hočem za oprošćenje, a zatėm bom igral na žveglu, v slavu Kralju mladome.«

Ovdi on odide. Mi se još nekoliko ča-saka razgovaramo, o takovom gazdovom obnošaju, nato zapopavamo Radujte se na-rod! ... I. to je bil konec naše igre ...

Sada se nam oka vuprejo na hižnoga gazda, koji su svojo penezno mošnjo vzeli iz hlačnoga žepa, i segnuli globoko u nju.

Mi smo po takvom običaju opet odišli dalje, in tak hodili lepo složno, od hiže do hiže.

(Još mi je dužnost dostaviti, da su ove: božične igre pisatelj, Rackanički neumorni nalučitelj g. Tihanyi.)

* * *

Drugi dan na božič je. Najsvetejši dan.

Ja se već rano ob zori odpravim v svetešnji gvant, te čekam osme ure, i idem »štuka« zvonit. Zvon je zapopėval: »Hodte ljudi hodte u crkvu. Donesite svoje dare, i aldajte božjemu djetetu.« Ko sem odzvonil,

idem dol, i već su se počnoli ljudi zebirati oko crkve, iz Veščice, Šafarskoga, Gibine, doli zbergov, in iz Rackanize. Kaj je bilo mladih, su vani okolu voglov postopavali, a kaj starih su došli nutri v našo hižo, koje so naša mama svigdar zakurili, da je bilo vručė. In svaki gibinčan, koj je nutri stopil u sobo, je po takvom narečju rekel:

»Tu pa je brš malo bole topleše kak tam vuni! — Falen bodi Jezus Kristuš!«

»Nasevėke!« — smo mu rekli i mi, te ga pozvali, si sest. Pri peći — okolu naše stare peći su sedele stare mamice. A kod stola su sedeli stari očaki: Zjenkovič iz grabe, stari Vozlič, Smolkovič, i pokojni Ašlek. Spomenkuvali su se od toga i onoga, pak opet na uru gledali.

»Pol devet je že! Pa še ga jih nē!«

Ja sem pri okno stal, te gledal proti školam, gda bom zaglednul g. kapelana iz Štrigove. Nesam moral dugo čekati, već gal-op dojašeju. Ja van skočim, primem za konja, oni odideju v sobo, a ja odpelam konja v štalu, zatėm za njimi.

G. kapelan se nutri razgovarjajo z sta-rimi mamicami, z starimi japeki. Premierjo

viti i mogli bi s celom jakostjom se na rusa navaliti, koj još za vezda nije pripravljeni.

Zroka za boj, poleg preštimate Srbije, ravno dosta imamu. Im preštimate srbski korman po celim svetu kriči, da 'Srbija, koja komaj tri milijun duš broji, da bi nas petdeset i dva milijunov čistam lahko potukla, ako nam nebi preizi i taljani pomagali'. Tak zijaju po sveto, da ako bi nam ovi na pomoć došli, onda bi mortig itak mi jakši bili. Tak se hvastatijo, da za istinu proti tomu nemoremu drugu delati, kak dobro se smijati nad bedaki. Koj bi rekel, da to nije bedastoća, on bormeš je i sam bedak.

Srbi si bormeš već tak misliju, da Peter kralj pod veleslavleni vrati bude se vu Burg peljal i zato su već skričali, da i preč Save stanujuće slave budu odslobodili od jarna magjarskoga. Kvar da neimaju ludnicu vu Belgradu.

Da se rešimo boja i da se nas mine, itak za vezda je najvažneše, da se balkanski neprijatelji vu Londonu pomiriju. Ako se nebudu pomirili, opet smu tam, de smu bili, jerbo onda već svun nas i Romanija se bude oglasila. Kak denes albansko pitanje stoji, zasegurno se bude oglasila. Tu je od boja seme posćjanu. Od Londonske konferencije visi, da seme nebude zislo.

Pokrajni glasi od boja.

Med Hust i med Kiraljhaza varašugi most pelja preč Tise. Na most satmarski 12. honvedski pešički regiment pazi. V četrtak rano v zoru puknola je puška od ishodnoga kraja s med bregov. Za čas pukne i drugoć i kuglja je preletela preč derve-noga kapejnka, kam se strážan potegne, kad je zločesto vreme. Stopran, sad je spazila soldacka stráža, da proti njim strélaju. Strážan je nazat strelil, nato su i drugi došli, koji su ni bili vu službi i počeli su strélati. S med bregov su podjednoma strélali na soldate i jednomu je kuglja kapejnka preluknjila. Soldati do jutra su skorom su municiju postrélali. Lopovi su dobro bili skriliti med pećinama i tak su soldacke kuglje jim nikakvi kvar ni mogle napraviti. Na prijavu je soldacka oblast jedno kompaniju

poslala med bregu. Civilska oblast pak je žandarom na lučila, da celo okolicu najprevizitiraju i skim predi naj poloviju magarce, koji su brščas mosta steli vu zrak pustiti.

Segeda opet pišeju, da komaj mine dan, da nebi tam vu rešt dodegnali ruske špione. Minuće dane su vlovili Fürstenfeld S. i Blalka I. ruske trgovce, koji su po orsagu se potepali i svakojačke soldacke posle zazvedali. Mape i vnogo pisma su našli prinjih i sbog toga su je zaprli. Takodjer vlovili su Mišić zvanoga srbskoga peka, koj je pred žandari valoval, da je od srbeke vlade poslani. Zaprli su ga.

Vu Gracu pak su v četrtak vlovili Joutscher Jozefa, koj se je za professora vuu dal. Vnogo pismem su našli prijem. Naj više pak si je zabiležil i to čistam popravici, kak hodiju cući, kuliku cugov ide v Bosniju, kakve stvari voziju ta, nadalje gde su mosti i kakvi su. Svun toga pak veliko svotu penez je imal prisebi. Pokehdob pak nije stel povedati, kakvu nakanenju ima stēm, vu soldacki rešt su ga zaprli, odkud je vuji stel, ali ni mu je sreća poslužila. Ve vu željzju sedi.

Vu Dunapentele varašu su čisto smēšani naši nevaljani srbi, poleg svakojačkih bojničkih glasov. Sedem-osem sto nji stanuje vu obćini i od potlam, kak su se štuki oglašili na Balkano, nećeju se s magjarami niti spominati i na glas zijaju, da došlo je vreme, da se zračunaju snami. Ima već i žrtvu ovu vreme; Farkaš Gyura gospodar na smrt je strelil Jacko Janoš srba. Srbom je Jacko bil vodja. Ni sdavnja pred katoličkom cirkvom je sgovoril, da za kratko vreme konje bude vu cirkvu prevezal.

Vu sobotu Jacko se zišel vu jedni krēmi sa Farkaš Gyurom. Razmi se, da od boja je bila prva reć. — Ako me nuter pozoveju, strelim doli predi tri magjare — rekel je Jacko. Farkaš se nato tak razsrdil, da je grobjanskoga srba tak vu srce strelil, da je odmah vumral. Žandari su vlovili Farkaša, koj sedem dekam ima. Decu mu obćina bude hranila, dole bude vu reštu.

Boj i bez boja pobira pomalem ljudstvo. Jeden srb vu Bački pozivnicu je dobil za nuter rukovati, ali tak je straho bil pred

bojom, da se je on i ženom obesil. Minući tjedan bi bil moral nuter rukovati k 86. pešičkomu regimentu. V jutro je došla ženina sestra, da se i ona spričava sogoru, ali zaklejana vrata je našla. Puca si je ni nikaj dobroga mislila i ođišla je po susede s kojimi je potrla vrata. Na gredi je visel Dulitij Janoš, krenjega pak mlada žena vu opravi vu kojju je na venćanju bila. Skup su odlučili, da najši vumreju neg bi muž vu boj ođišel. V pondeljek su je zakopali s velikom svečanostjom.

Vu Žolci na željezni most soldati paziju i prepovedano je blizu mosta iti. V srēdo jeden sumljiv človek je išel proti mostu, malo pred brzovlakom. Soldat je po reguli triput zakričal na človeka i pokehdob nije posluhnuo i nije stel postati, soldat je strelil na njega. Človek se mrtev srušil doli. Sad soldacka komišija vizitira posla, da pozvediju što je to bil i kakvo nakanenju je imal na mostu.

KAJ JE NOVOGA?

— *Svim našim poštovanim predplatnikom, čitateljem i suradnikom srećne i mirne božićne svetke željimo.*

— **Kraljovu zdravje.** Stari naš vuu dobro se čuli i zavezda čistam je zdrav. Kralj, potlam kak je vu Beču, svaki dan sverši vladarske poslje i skorom svaki dan drži poslušanje. Skorom nēma dana, da vu ovim bojnim vremenu nebi od drugih orsagov jeden ili drugi poslanik prinjem bil. Svun toga pak svaki dan ima konferenciju svojimi visokami oficiri i s bog toga svaki dan pol vure se predi stane, da more vu redo svoje teške vladarske poslje s vršiti. Daj Bog, da mu zdravje stalno bude.

— **Betežni carevič.** Careviča je jeden sluga tak oranil, da nigdar nebude mogel ovetke imati. Taj sluga je odredjen bil, da pazi na maloga careviča. Taj hitvali človek je nihilista i ovu grozno delo je još vu oktobru meseca napravil, kad je carevič na 'Standard' zvanim jachtu se zadržaval. Poleg toga mali princ nigdar nebude ruski car, neg mesto njega Dimitri carov bratanec bude nastal za cara.

sobo dvaput triput, pogledneju na me: »Martinec skup zvonit!«

Za male četrt ure se počne sveta meša.

Ja dvorim. Roke pobožno gor držeći. Crkva je tiha, sada in sada se začuje mešnika molitva, i šeptanje pobožnoga ljutstva...

Po sv. meši se sve naenput z rastepe. Stariš domu, a mlejši kroz bregu v Štrigovo, k velki meši.

In obed?! To je bil obed! Da sem od onda takvoga obeda videl ni. Jel sem strukle, da se mi je mašća po laktu cedila.

Toliko od božićnih spominov! Koj me zbrisati nemre niti jedna vesela ura, i koje mi pomesti iz srca nemre, niti jedna najgorša bura. Meni se vidi već sve to davno. In ni je bilo to davno, mislim samo pet-šest lēt, in ja naskoro već nemrem verovati svoji negdašnji sreći.

Spomini — veseli spomini mi olajšajo srce, in Angelska pesma me potolaži:

»Gloria, gloria in excelsis Deo, et in terra pax.«

Miškecov drveni sluga.

(Dalje.)

Jedne nedeljne večeri dojde Miškec, kak navadno, gizdavo, u svojih grofovskih čizmah domov i išće svojega slugu pod posteljom.

Na jedan krat ga čuju kleti.

»A kaj ti je dospelo, ti bedak? — Tu se nesme kleti!« — dovikne mu mlinarica.

»Mojeja slugu nemrem najti, fikum kutja teremtelle, poteri ga sveti Kristoloruš Alleluja!«

»Da si mi odmah tih svojim grišnim brbranjem! Pametno i mirno išći, budeš ga već našel!«

»Nikaj nemrem najti, teremtelle Alleluja...!«

Mlinarica si je obima rukami začepila vuha te odbiezala van iz komore. Medjutim Miškecu njegove kletve nisu nikaj hasnele, njegov sluga je zgignul, a tko je tomu zgignulju bil kriv, to je ostala tajna. »To su mi iz zlobe učiniti!« — rekel je Miškec, i tak bi bilo moglo biti; je, ali kaj to sve hasni?

No. — a to je sada bilo dielo, čizme bez slugu iz nog dole dobiti! Ciela kuća,

jedan za drugem je moral u pomoć priskočiti, dok im je tandem negda za rukom pošlo, a drugičje bi Miškec bil moral obut se u postelj zavleći.

»Da mi te čizme više neobuješ! — Toga zuvanaj, — tih neprilikah, — baš mi k ničemu nije treba!« — rekla je ko-načno mlinarica.

Nepotrebna prepoved! Miškec se je i bez toga već zaklet, da te grofovske čizme više nikada nebudu na njegovih nogah, ako se njegov drveni sluga nepronajde, jer on nebude uvijek nekoga moljaka, da mu pri zuvanju pomaže, pak da posluša svizmiehanje:

»Je, je, — grofovske čizme si obući, a onda se dati grofovski dvorit!«

Već su se prićele čizme u komori plesnivilo, a on je sad imal na opak od prije, najme čizme bez slugu, jer prije je imal slugu bez čizem, pak anda su plemenite čizme stale u kutu komore, a Miškec je od njih posve volju izgubil, dapače je nje prezal. On sad ipak nije mogel od grafice još i jednoga čizmenoga slugu prositi. Anda kad goder je u kut na svoje plesnive čizme

Dalje vu prilogu.

— **Atentat proti pulfer magazinu.** Vu Salzburgu opet su šteli nepoznati ljudi do magazina doći, de puškinprah čuvaju. Po dano se jedan približaval k magazinu, ali kad je viđel, da duplišna straža pazi, potegel je svoj rep. Po noći su više šteli do magazina doći, ali straža je opet je spazila i pretirala. Sumljive i nepoznate ljudi nisu mogli vloviti.

— **Nesreća na automobilu.** Iz Bukaresta piše, da Ferdinand princ svojim sinom, Karolj nadhercegom, minući tork popoldan na spancier pelat. Automobil je dosta hitro išel kad je na jednim voglu hitro se jedna elektriš mašina se vu vulicu obrnula i tresnula automobila. Princ i nadherceg su vun odtelili s automobila i malo su se samu oranili. Automobil se je v drum potral.

— **Skup su se tresnuli lokomotivi.** V četrek jutro na jednim budapeštianskim kolodvoru na jedenput tri lokomotivi su se tresnuli. S jednoga je Čikoš Adam dvajsti i tri leti star špolar dohi skočil, ali tak nesrečno, da su mu obedvé noge se potrle. Vu špital su ga odpeljali.

— **Dvajsti žandarov, jeden razbojnik.** Nagj Šindor višeput kaštigani satmarski stanovnik, zadno vreme vu više mestah je nuter vdrl. Četrek v jutro su ravno žandari došli, kad je s jedne hiže nad oblok vun skočil. Žandari odmah su se za njim hitili i med tem toga je razbojnik osemput na žandare strelil, ali na sreću nisu kuglje trofite. Nato su dvajsti žandarov došli i steška su ga itak vlovili, na lanec sklenuli i vu satmarski rešt odegнали.

— **Čudnovita rubača.** Vu Kraššo-sörénj varmegiji je jedna občina, gde su takaj vu ovim bojnim vremenu materi strahu za svoje sineke, zaručnice za mladoženje i sinehe za muže. Jedna stara baba živi tam, koja bi jako rada bila na pomoć junakom i zato je tak dugo preobračala stare kolendare i šibilo, doklam je našla vracstvu proti kugljam. Kad je to već sve s iskala, pošepetnula je to drugem osem babam, koje su takaj obećale, da i one budu na pomoć. Taki on dan na večer sve devet su se zisle pri jedni hiži i tak, kak je je mati na svet porodila, počele su tkati od šeste vure, do

dvanaeste. Daklem platno su tkale i stoga jedno rubaču zasile i to sve od šeste vure, do polnoči ali tak, da ove šest vure niti jedna je ni čmrgnola, reč prigorila. Vu šebili je to tak stalo i odonut je zela stara baba ovu znanost, da to ravno tak mora biti. Čudnovita rubača je to, ar koj si ju samu jedenput nase obleče, njega neprime kuglja. Drugi dan su ju taki sprobale. Sreća jim je poslužila, jerbo on dan su ravno gospoda na okolici vadasiju imala. Vu rubaču su svezale jednoga kokota i prosile su gospodu, naj sad strelaju na rubaču. Vesela gospoda su to prevolila i višeput su strelili na rubaču, tojest na kokota. Ženske i muži sterpečim srdcom su čekali, kaj bude stoga, ako rubača prek pusti kuglje, onda nikaj ni vala i k tomu još i kokota budu kvarni. Po strelanju strdim srdcom idu gled kokota, kaj je znjim. Bormeš, ali verujete, ali ni, kokot je živel vu rubači, jerbo su gospoda sprazuemci patroni strelali. Morete si misliti, kakvu veselje je nastalo vu občini. Taki su morali svi mužkarci i junaki rubaču na se obleči, da se njih kuglja ne prime. Jedna mati, koja sina ima vu Koložvaru za soldata s velikom prošnjom se je na molila slavni občini, da su ji rubaču posodili s kojom je taki odisla vu Koložvar k sinu i pretrucala ga je tam, da si je i on čudnovito rubaču oblekel. Zatem s velikim veseljom je nazad odisla, jerbo sad je već osigurjena bila, da sina se nebude kuglja prijala.

— **Smrt troje dece.** Strahoviten dogodaj se pripetil vu Šekešfehervaru v četrek Šomogji Janoševom familijom. Roditelji su morali s doma oditi i zato su vu hižku zaklenuli četiri let staroga Jožeka, dve leti staro Mariško i sedem mesecov staro Liziko. Deca su se počela igrati na stolu ostavljenemi šibicami. Okolo poldana je jeden sused spazil, da veliki dim se vleče nad obioke. S dvimi husari je potral vrata, strahota kaj su vu hiži vidli. Na jedni slamanati stolici je još živel četiri let star Jožek, ali već su mu onda obedvé nogice tak sgorele, da na kratkoma je i on dušicu spustil. Ljudi, pazite na šibice i nigdar nevojte samu decu ostaviti!

— **Krvava herbija.** Mlajši Farkaš Pe-

ter érsekcanadski stanovnik i dvajsti let star dečko, zahteval je od oca, da neg nanjega da prepisali imetka. Otec nije stel to prevoliti i zato sin je vu serditošči pograbil sekiru i tak je vudril oca po glavi, da je stavec odmah skup opal. Zalem ga je med konje hitil i odisel s doma. Starca su omedlenoga našli vu štali, taki su žandarom prijavili, koji su na letnoma bez srca lopova vlovili i sklejenoga vu rešt odegнали.

— **Ljubav žandara.** Bodnar Lajoš kemečei žandar tri tjedne je hodil za Barna Lajoša dovicom. Devetnajst let stara dovica, niti čuti je ni stela nikaj od njegve ljubavi. Bodnara je to tak razsrdilo, da v tork v noći je potral vrata i nuter vdrl k dovici koju je triput s revolvera strelil. Kad je to svršil, sebi je pustil kuglju vu glavu, odmah je vumral. Teško orajenu dovicu su vu špital odpeljali, gde sad na smrtni postelji leži.

— **Zaklal sem jednoga srba.** Tajinstvenim poslom su imali brigu minuće dane vu Aradu policiji. Došel je na kapitanstvo Mésaroš Alajoš šlacunar-ki detič, ves strgani i krvavi. Prijavil je, da se vu bataru s dvimi srbi zišel, koji su strahovitno pusuvali magjare. On, kakti dober magjar zašpotal je nevalance, koji su onda nanjega se vsipali. Vu veliki sili jednoga je s botom zatukel. Policaji su celoga batara obhodili ali zatučenoga srba nisu mogli najti nigder. Zapisnika su gori zeli i Mésaroša odpustili.

— **Otec i sin.** Iz Kesthelja pišeju, da Nach Tamaš logar pijan je došel dimo na večer i ženom se posvadi, kad ga je ona svrhu toga špotala. Osemnajst let star sin je mater zagovaral, nato se logar tak razsrdil, da je pograbil šprhom nab to pušku i najpredi je na ženo strelil, onda pak na sina. Ženi je šprih obraza raznesel, sinu pak dešno stlegno. Žena se strahovitom ranom k susedo odvekla, sin pak da je videl, da otec opet nabivlje pušku, pograbil je revolvera i triput na oca strelil, koj je s teškami ranami skup opal. Nach Tamaša nakar ima velike i teške rane, žandari su ga vlovili i vu rešt odegнали. Sina i ženo doma vraciju. Žena je na obedvé oči slepa postala.

Nekaj za kratek čas.

— »Ti Miško, poveč mi, kaj znamenuje on kokot (pévec na turnu cirkeve)?«

— »Znaš, Vanček, to ti zasigurno je znamenje, da gospon plebanuš radi piceke jedu.«

— Po na ga.

Lajtnant: »No regrut, počem ti poznas našega gospona kapitana?«

Regrut: »Po čerleom nosa i po velikih vuhi.«

Novi KOLENDAR za ljetu 1913!

Kak svako ljetu, i ljetos smo se žurili, da skim predi dobite vu ruke „MEDJIMURSKI“ kalendar. Ljetos je puno vekši i s vun svakojačkih lépih pripovestih, još i od Balkanskega boja se čita. Lépe slike se takodjer najdeju vu kalendaru. Dobiva se pri izdateljom:

Fischel Fülöp (Strausz Sándor) knjžari vu Csáktornya

poglednal, svaki krat se je srdil, pak kad je jednoč po selu hodil canjkar, prodal mu je čizme za nekoliko groših. »Da mi jedan krat izpred očih otidu!« — rekel je te se je veselil na onimi nekoliko groši, koje je za nje dobil. To su bili njegovi prvi novci, koje je imal, pak je nje liepo spravil u svoju ladicu, gde neka prave temel ostalim njegovim priskrbam i sad je opet bilo sve pri starom; niti je imal slugu niti čizme, ali za to nekoliko prišparanih grošov! — Ali čoviek neka nikaj nevreće. Jednog dana, — baš je Miškec sedel u svojoj komori — dovleče »šarko«, kučni veliki pes, nekaj u lampah i metue, kak »apportle«, baš pred njega, liepo prijazn. miganjem repom očekivajući pohvalu za svoje delo. Komaj da je Miškec taj »apportle« zglodal, preklel je glasno kletvu, tak, da je mlinarica prestrašona dobiedzda u komoru veteč: »Kaj opet kuneš ti zmotanec!? Da bi te »črni« odnesel!«

»Neka me odnese!« — kriči Miškec — »mi je sve jedno, kutja láncoz teremette! — Em bi tu čoviek moral ob pameti dojt!«

• A kaj ti se je opet pripetilo?«

• Sluga je opet tnj, sad, kad su čizme tuč, sad si ga neka slobodno »črni« od-

nese!« — I u strašnoj srditosti pograbil, negda tak ljublenoga drvenoga slugu, te ga kroz oblok hiti u nuz kaču tekući potok . . .

— čin, čin, čin! se je pri tom čulo, jer je žalibože zaboravil, da je prozor zatvoren.

•Tak!« — veli mlinarica srdito —

»sad pak buš steklo na oblok!« platil! Čekaj ti magarac, ja ću već toga »srditka« iz tebe iztierati, da budeš malo mirnij!« —

I tak je Miškec postal već po tretji krat srotinja, kak je bil prije svoje herbije. Sada je dapače i svoju priskrbu u gotovom novcu zgubil.

•Kaj neće da bude, samo nikak neće biti!« — Time se je batrivel, pak je bil zadovoljen.

Kad ga je nekaj poslie toga grofica opet na paši srela i opet zapitala: »No, Miškec, kak je?« — Je on posve spokojno i mirno odgovoril kak mudrac Diogeneš: »Ponžno hvalim na pitanje, milostivoj gospoj grofici, dobro! — Tko se je rodil za reklec, on nedođe nikada do kepenjka.«

Gospa grofica je glavom kimajuć otišla dalje. Ovu kanasku mudrost od rekleta i kepenjka, dakako, da nije razmela. Miškec pak si drvenoga slugu za čizme zuvati nije nikada više želel.

Em. Kollay.

viti i mogli bi s celom jakostjom se na rusa navaliti, koj još za vezda nije pripravljeni.

Zroka za boj, poleg preštimate Srbi, ravno dosta imamu. Im preštimate srbski korman po celim svetu kriči, da 'Srbiija, koja komaj tri milijun duš broji, da bi nas petdeset i dva milijunov čistam lehko potukla, ako nam nebi preizi i taljani pomagali. Tak zijaju po sveto, da ako bi nam ovi na pomoć došli, onda bi mortig itak mi jakši bili. Tak se hvastatijo, da za istinu proti tomu nemoremu drugu delati, kak dobro se smjati nad bedaki. Koj bi rekel, da to nije bedastoča, on bormeš je i sam bedak.

Srbi si bormeš već tak misliju, da Peter kralj pod veleslavieni vrati bude se vu Burg peljal i zato su već skričali, da i prek Save stanujuće slave budu odslobodili od jarma magjarskoga. Kvar da neimaju ludnicu vu Belgradu.

Da se rešimu boja i da se nas mine, itak za vezda je najvažneše, da se balkanski nepriatelji vu Londonu pomiriju. Ako se nebudu pomirili, opet smu tam, de smu bili, jerbo onda već svun nas i Romanija se bude oglasila. Kak denes albansko pitanje stoji, zasegurno se bude oglasila. Tu je od boja seme posćanju. Od Londonske konferencije visi, da seme nebude zislo.

Pokrajni glasi od boja.

Med Hust i med Kiraljhaza varašiu dugi most pelja prek Tise. Na most satmarski 12. honvedski pešicki regiment pazi. V četrtek rano v zorju puknola je puška od ishodnoga kraja s med bregov. Za čas pukne i drugoć i kuglja je preletela prek dervenoga kapejnka, kam se stražan potegne, kad je zločesto vreme. Stopran, sad je spazila soldacka straža, da proli njim strélaju. Stražan je nazat strelil, nato su i drugi došli, koji su ni bili vu službi i počeli su strélati. S med bregov su podjednoma strélali na soldate i jednomu je kuglja kapejnka preluknjila. Soldati do jutra su skorom su municiju postrélali. Lopovi su dobro bili skriti med pečinama i tak su soldacke kuglje jim nikakvi kvar ni mogle napraviti. Na prijavu je soldacka oblast jedno kompaniju

poslala med breg. Civilska oblast pak je žandarom na lučila, da celo okolicu najprevizitiraju i skim predi naj poloviju magarce, koji su brćas mosta steli vu zrak pustiti.

Segeda opet pišuju, da komaj mine dan, da nebi tam vu rešt dodegnali ruske špione. Minuće dane su vlovili Fürstenfeld S. i Blalka l. ruske trgovce, koji su po orsagu se potepali i svakojačke soldacke posle zazvedali. Mape i vnogo pisma su našli prinjih i sbog toga su je zaprli. Takodjer vlovili su Misić zvanoga srbskoga peka, koj je pred žandari valoval, da je od srbske vlade poslani. Zaprli su ga.

Vu Gracu pak su v četrtek vlovili Joutscher Jozefa, koj se je za profesora vnu dal. Vnogo pisem su našli prijem. Naj više pak si je zabiležil i to čistam popravici, kak hodiju cugi, kutiku cugov ide v Bosniju, kakve stvari voziju ta, nadalje gde su mosti i kakvi su. Svun toga pak veliko svotu penez je imal prisebi. Pokehdob pak nije stel povedati, kakvu nakanenje ima stēm, vu soldacki rešt su ga zaprli, odkud je vuji stel, ali ni mu je sreća poslužila. Ve vu želježu sedi.

Vu Dunapentele varašu su čisto smēsani naši nevaljani srbi, poleg svakojačkih bojničkih glasov. Sedem-osem sto nji stanuje vu obćini i od potlam, kak su se štuki oglasili na Balkano, nećuju še s magjarami niti spominati i na glas zijaju, da došlo je vreme, da se zračunaju snami. Ima već i žrtvu ovu vreme: Farkaš Gyura gospodar na smrt je strelil Jacko Janoš srba. Srbom je Jacko bil vojda. Ni sdavnja pred katoličkom cirkvom je sgovoril, da za kratko vreme konje bude vu cirkvu prevezal.

Vu sobotu Jacko se zišel vu jedni krćmi sa Farkaš Gyurom. Razmi se, da od boja je bila prva reć. — Ako me nuter pozoveju, strelim doli predi tri magjare — rekel je Jacko. Farkaš se nato tak razsrdil, da je grobjanskoga srba tak vu srdce strelil, da je odmah vumral. Žandari su vlovili Farkaša, koj sedem dece ima. Decu mu obćina bude hraniti, doklam bude vu reštu.

Boj i bez boja pobira pomale ljudstvo. Jeden srb vu Bački pozivnicu je dobil za nuter rukovati, ali tak je straho bil pred

bojom, da se je on i ženom obesil. Minući tleden bi bil moral nuter rukovati k 86. pešickomu regimentu. V jutro je došla ženina sestra, da se i ona spričava šogoru, ali zaklejena vrata je našla. Puca si je ni nikaj dobroga mislila i ođišla je po susede s kojmi je potrla vrata. Na gredi je visel Dulitj Janoš, krenjega pak mlada žena vu opravi vu kojju je na venćanju bila. Skup su odlučili, da rajši vumreju neg bi muž vu boj ođišel. V pondeljek su je zakopali s velikom svečanostjom.

Vu Žolci na željezni most soldati paziju i prepovedano je blizu mosta iti. V srēdo jeden sumljiv clovek je išel proti mostu, malo pred brzovlakom. Soldat je po reguli triput zakričal na cloveka i pokehdob nije posluhuul i nije stel postati, soldat je strelil na njega. Clovek se mrtev srušil doli. Sad soldacka komišija vizitira posla, da pozvediju što je to bil i kakvo nakanenje je imal na mostu.

KAJ JE NOVOGA?

— *Svim našim poštuvanim predplatnikom, čitateljem i suradnikom srećne i mirne božićne svetke željimo.*

— **Kraljovu zdravje.** Stari naš vnu dobro se čuti i zavezda čistam je zdrav. Kralj, potlam kak je vu Beču, svaki dan sveiši vladarske poslje i skorom svaki dan drži poslušanje. Skorom nema dana, da vu ovim bojnim vremenju nebi od drugih orsagov jedea ili drugi poslanik prinjem bil. S vnu toga pak svaki dan ima konferenciju svojemi visokami officiri i s bog toga svaki dan pol vure se predi stane, da more vu redo svoje teške vladarske poslje s vršiti. Daj Bog, da mu zdravje stalno bude.

— **Betežni carević.** Carevića je jeden sluga tak oranil, da nigdar nebude mogel odvetke imati. Taj sluga je odredjen bil, da pazi na maloga carevića. Taj hitvalni clovek je nihlišta i ovu grozno delo je još vu oktobru meseca napravil, kad je carević na 'Standard' zvanim jachtu se zadržaval. Poleg toga mali princ nigdar nebude ruski car, neg mesto njega Dimitri carov bratanec bude nastal za cara.

sobo dvaput triput, pogledneju na me: »Martinek »kup zvonit!«

Za male četrt ure se počne sveta meša.

Ja dvorim. Roke pobožno gor držeći. Crkva je liha, sada in sada se začuje mešnika molitva, i šeptanje pobožnoga ljustva...

Po sv. meši se sve naenput z rastepe. Stariš domu, a mlejši kroz bregu v Štrigovo, k velki meši.

In obed?! To je bil obed! Da sem od onda takvoga obeda videl ni. Jel sem strukle, da se mi je mašća po laktu cedila.

Toliko od božićnih spominov! Koj me zbrisati nemre niti jedna vesela ura, i koje mi pomesti iz srca nemre, niti jedna najgorša bura. Meni se vidi već sve to davno. In ni je bilo to davno, mislim samo pet-šest lēt, in ja naskoro već nemrem veruvati svoji negdašnji sreći.

Spomini — veseli spomini mi olajšajo srce, in Angelska pesma me potolaži:

»Gloria, gloria in excelsis Deo, et in terra pax.«

Miškecov drveni sluga.

(Dalje.)

Jedne nedeljne večeri dojde Miškec, kak navadno, gizdavo, u svojih grofovskih čizmah domov i išće svojega slugu pod posteljom.

Na jedan krat ga cuju kleti.

»A kaj ti je dospelo, ti bedak? — Tu se nesme kleti!« — dovikne mu mlinarica.

»Mojeja slugu nemrem najti, fikum kutja teremtette, poteri ga sveti Kristolorus Alleluja!«

»Da si mi odmah tiho stvojmim grišnjim brbranjem! Pametno i mirno išći, budeš ga već našel!«

»Nikaj nemrem najti, teremtette Alleluja...!«

Mlinarica si je obima rukami začepila vuha te odbiezala van iz komore. Medjutim Miškecu njegove kletve nisu nikaj hasnele, njegov sluga je zginit, a tko je tomu zginitlju bil kriv, to je ostala tajna. »To su mi iz zlobe učinili!« — rekel je Miškec, i tak bi bilo moglo biti; je, ali kaj to sve hasni?

No. — a to je sada bilo dielo, čizme bez sluge iz nog dole dobiti! Čiela kuća,

jedan za drugim je moral u pomoć priskoćiti, dok im je tandem negda za rukom pošlo, a drugičje bi Miškec bil moral obut se u postelj zavleći.

»Da mi te čizme više nebuješ! — Toga zuvanja, — tih neprilikah, — baš mi k ničemu nije treba!« — rekla je ko-načno mlinarica.

Nepotrebna prepoved! Miškec se je i bez toga već zaklel, da te grofovske čizme više nikada nebuda na njegovih nogah, ako se njegov drveni sluga nepronajde, jer on nebude uvijek nekoga moljakkal, da mu pri zuvanju pomaže, pak da poslušja izsmiehanje:

»Je, je, — grofovske čizme si obuti, a onda se dati grofovski dvoriti!«

Već su se prićele čizme u komori plesniviti, a on je sad imal na opak od prije, najme čizme bez sluge, jer prije je imal slugu bez čizem, pak anda su plemenite čizme stale u kutu komore, a Miškec je od njih posve volju izgubit, dapaće je nje prezirjal. On sad ipak nije mogel od grofice još i jednoga čizmenoga slugu prositi. Anda kad goder je u kut na svoje plesnive čizme

Dalje vu prilogu.

— **Atentat proti pulfer magazinu.** Vu Salzburgu opet su šteli nepoznati ljudi do magazina doći, de puškinprah čuvaju. Po dano se jeden približaval k magazinu, ali kad je videl, da duplišna straža pazi, potegel je svoj rep. Po noći su više šteli do magazina doći, ali straža je opet je spazila i pretirala. Sumljive i nepoznate ljudi nisu mogli vloviti.

— **Nesreća na automobilu.** Iz Bukaresta pišeju, da Ferdinand princ svojim sinom, Karolj nadhercegom, minući tork popoldan na špancier pelat. Automobil je dosta hitro išel kad je na jednim voglu hitro se jedna elektriš mašina se vu vucicu obrnula i tresnula automobila. Princ i nadherceg su vun odleteli s automobila i malo su se samu oranili. Automobil se je v drum potral.

— **Skup su se tresnuli lokomotivi.** V četrtke vjtro na jednim budapeštinskim kolodvoru na jedenput tri lokomotivi su se tresnuli. S jednoga je Čikoš Adam dvajsti i tri leti star špolar dohi skočil, ali tak nesrečno, da su mu obedvė noge se potrlle. Vu špital su ga odpeljali.

— **Dvajsti žandarov, jeden razbojnik.** Nagj Šindor višeput kaštigani satmarski stanovnik, zadnjo vrėme vu više mestah je nuter vdrl. Četrtke v jutro su ravno žandari došli, kad je s jedne hiže nad oblok vun skočil. Žandari odmah su se za njim hitili i med tem toga je razbojnik osemput na žandare strelil, ali na sreću nisu kuglje trofile. Nato su dvajsti žandarov došli i steška su čitak vlovili, na lanec sklenuli i vu satmarski rešt odegнали.

— **Čudnovita rubača.** Vu Kraššo-sörėnj varmegiji je jedna občina, gde su takaj vu ovim bojnim vremenu materi strahu za svoje siuke, zaručnice za mladoženje i snuhe za muže. Jedna stara baba živi tam, koja bi jako rada bila na pomoć junakom i zato je tak dugo preobraćala stare kolendare i šibito, doklam je našla vračtvu proti kugljam. Kad je to već sve s iskala, pošepetnula je to drugem osem babam, koje su takaj obećale, da i one budu na pomoć. Taki on dan na večer sve devet su se zisšte pri jedni hiži i tak, kak je je mati na svet porodila, počele su tkati od šeste vure, do

dvanaiste. Daklem platno su tkale i stoga jedno rubaču zašile i to sve od šeste vure, do polnoći ali tak, da ove šest vure niti jedna je ni čmrgnola, reč pregovorila. Vu šebili je to tak stalo i odonut je zela stara baba ovu znanost, da to ravno tak mora biti. Čudnovita rubača je to, ar koj si ju samu jedenput nase obliče, njega neprime kuglja. Drugi dan su ju taki sprobale. Sreća jim je poslužila, jerbo on dan su ravno gospoda na okolici vadasiju imala. Vu rubaču su svezale jednoga kokota i prosile su gospodu, naj sad strėlaju na rubaču. Vesela gospoda su to prevolila i višeput su strelili na rubaču, tojest na kokota. Ženske i muži sterpećim srdcom su čekali, kaj bude stoga, ako rubača prek pušti kuglje, onda nikaj ni vala i k tomu još i kokota budu kvarni. Po strėlanju strđim srdcom idu gled kokota, kaj je žnjim. Bormeš, ali verujete, ali ni, kokot je živel vu rubači, jerbo su gospoda spraznimo patroni strėlali. Morete si misliti, kakvu veselje je nastalo vu občini. Taki su morali svi mužkarci i junaki rubaču na se obliče, da se njih kuglja ne prime. Jedna mati, koja sina ima vu Koložvaru za soldata s velikom prošnjom se je na molila slavni občini, da su ji rubaču posoditi s kojom je laki odisla vu Koložvar k sinu i pretrucala ga je tam, da si je i on čudnovito rubaču obličel. Zatem s velikim veseljom je nazad odisla, jerbo sad je već oveseljena bila, da sina se nebude kuglja prijela.

— **Smrt troje dece.** Strahoviten dogodaj se pripetel vu Šekešfehėrvaru v četrtke Šomoggi Janoševom familijom. Roditelji su morali s doma oditi i zato su vu hižičku zaklenuli četiri lėd staroga Jožeka, dvė leti staro Mariško i sedem mesecov staro Lziko. Deca su se počela igrati na stolu ostavljenimi šibicami. Okolo poldana je jeden sused spazil, da veliki dim se vleče nad obioke. S dvemi husari je potral vrata, strahota kaj su vu hiži vidli. Na jedni slamanati stolici je još živel četiri lėt star Jožek, ali već su mu onda obedvė nogice tak sgorėle, da na kratkoma je i on dušicu spustil. Ljudi, pazite na šibice i nigdar nemojte samu decu ostaviti!

— **Krvava herbija.** Mlajši Farkaš Pe-

ter eršeknadski stanovnik i dvajsti lėt star dečko, zahtėval je od oca, da neg njanega da prepisati imėta. Otec nije štel to prevoliti i zato sin je vu serditošću pograbil sekiru i tak je vudril oca po glavi, da je starec odmah skup opal. Zatem ga je med konje hitil i odisel s doma. Starca su omedlenog našli vu štali, taki su žandarom prijavili, koji su na fletnoma bez srca lopova vlovili i sklejenoga vu rešt odegнали.

— **Ljubav žandara.** Bodnar Lajoš kemečei žandar tri tjedne je hodil za Barna Lajoša dovicom. Devetnajst lėt stara dovicu niti čuti je ni štela nikaj od njegve ljubavi. Bodnara je to tak razsrdilo, da v tork v noći je potral vrata i nuter vdrl k dovicu koju je triput s revolvera strelil. Kad je to svršil, sebi je pustil kuglju vu glavu, odmah je vumral Teško orajunu dovicu su vu špital odpeljali, gde sad na smrtni postelji leži.

— **Zaklal sem jednoga srba.** Tajnstvenim poslom su imali brigu mišuce dane vu Aradu policaji. Došel je na kapitanstvo Mėsaroš Alajoš stacunarški detić, ves strgani i krvavi. Prijavil je, da se vu hataru s dvemi srbi zisšel, koji su strahovitno psuvali magjare. On, kakli dober magjar zašpotal je nevalance, koji su onda nanjega se vsipali. Vu veliki silh jednoga je s botom zatukel. Policaji su čeloga hatara obhodili ali zatučenoga srba nisu mogli najti nigder. Zapisnika su gori zeli i Mėsarosa odpustili.

— **Otec i sin.** Iz Kesthelja pišeju, da Nach Tamaš logar pijan je došel dimo na večer i ženom se posvadi, kad ga je ona svrholo toga špotala. Osemnajst lėt star sin je mater zagovaral, nato se logar tak razsrdil, da je pograbil šprhom nabto pušku i najpredi je na ženo strelil, onda pak na sina. Ženi je šprih obraza raznesel, sinu pak dešno stegno. Žena se strahovitnom ranom k susedo odvekla, sin pak da je videl, da otec opet nabivlje pušku, pograbil je revolvera i triput na oca strelil, koj je s teškami ranami skup opal. Nach Tamaša makar ima velike i teške rane, žandari su ga vlovili i vu rešt odegнали. Sina i ženo doma vračiju. Žena je na obedvė oči slepa postala.

Nekaj za kratek čas.

— »Ti Miško, poveč mi, kaj znamenuje on kokot (pėvec na turnu cirkve)?«
 — »Znaš, Vanček, to ti zasigurno je znamenje, da gospon plebanuš radi piceke jedu.«

— Po na ga.
 Lajtnant: »No regrut, počem ti poznáš našega gospona kapitanu?«

Regrut: »Po čerlenom nosu i po velikim vuh.«

poglednal, svaki krat se je srdil, pak kad je jednoč po selu hodil canjkar, prodal mu je čizme za nekoliko groših. »Di mi jedan krat izpred očih obidu!« — rekel je te se je veselil na onimi nekoliko groši, koje je za nje dobil. To su bili njegovi prvi novci, koje je imal, pak je nje liepo spravil u svoju ladicu, gde neka žrave temel ostalim njegovim priskrbam i sad je opet bilo sve pri starom; niti je imal slugu niti čizme, ali za to nekoliko prisparanih grošov! — Ali čoviek neka nikaj nevreće. Jednog dana, — baš je Miškec sedel u svojoj komori — do vleče »šarko«, kućni veliki pes, nekaj u lampah i metne, kak »apportle«, baš pred njega, liepo prijazu m nganjem repom očkivajuću pohvalu za svoje deło. Komaj da je Miškec taj »apportle« zgledal, preklel je glasno kletvu, tak, da je mlinarica prestrašena dobiežila u komoru vleče: »Kaj opet kuneš ti znošance!? Da bi te »črni« odnesel!«

»Neka me odnese!« — kriči Miškec — »mi je sve jedno, kutya kančov teremette!« — Em bi tu čoviek moral ob pameti doht!«
 »A kaj ti se je opet pripetilo?«
 »Sluga je opet tuj, sad, kad su čizme luč, sad si ga neka slobodno »črni« od-

nesel!« — i u strašnoj srditosti pograbil, negda tak ljublenoga drvenoga slugu, te ga kroz oblok hiti u nuz kuću tekući potok... — čin, čin, čin! se je pri tom čulo, jer je žalibože zaboravil, da je prozor zatvoren.
 »Tak!« — veli mlinarica srdito — »sad pak buš steklo na oblokot platil! Čekaj ti magarac, ja ću već toga »srditka« iz tebe izterati, da budeš malo mirnij!« — I tak je Miškec postal već po tretji krat sirotinja, kak je bil prije svoje herbije. Sada je dapače i svoju priskrbu u gotovom novcu zgubil. »Kaj neće da bude, samo nikak neće biti!« — Time se je batrivel, pak je bil zadovoljen.

Kad ga je nekaj poslie toga grofica opet na paši srela i opet zapitala: »No, Miškec, kak je?« — Je on posve spokojno i mirno odgovoril kak mudrac Diogeneš: »Ponizno hvalim na pitanje, milostivoj gospoj grofici, dobro! — Tko se je rodil za reklec, on nedođe nikada do kepenjka.«

Gospa grofica je glavom kimajuć otišla dalje. Ovu kanasku mudrost od rekleta i kepenjka, dakako, da nije razmela. Miškec pak si drvenoga slugu za čizme zvatati nije nikada više želel.
Em. Kollay.

Novi KOLENDAR za ljetu 1913!

Kak svako ljetu, i ljetos smo se žurili, da skim predi dobite vu ruke „MEDJIMURSKI“ kalendar. Ljetos je puno vekši i s vun svakojačkih lėpih pripovestih, još i od Balkanskega boja se čita. Lėpe silke se takodjer najdeju vu kalendaru. Dobiva se pri izdateljtom:

Fischel Fülöp (Strausz Sándor) knjižari vu Csáktornya

PROGRESS

egészségügyi cigaretta hüvely és papír anconarcotico vattával ♦ Kapható: Fischel Fülöp (STRAUSZ SANDOR) papírkereskedésében Csáktornyan

Házeladás.

Drávaszentistván községben levő **korcsmaházam**

a hozzátartozó nagy telekkel szabad kézből azonnal eladó.

Lobozán Flórián korcsmáros, Drávaszentistván

KÖHÖGÉS

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **RÉTHY-fele pemetefű czukorkánál!**

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félel kérjünk, mivel sok hasonlótalan utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a RÉTHY név.

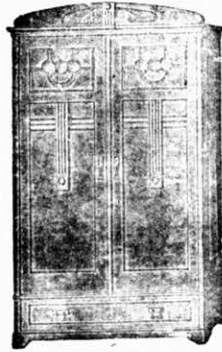
1 doboz ára 60 fillér. Nagy doboz 1 kor. Mindenütt kapható.

Butorvásárlók figyelmébe!

Jó és olcsó butor

HIRSCHL ÁRMIN kárpitos és diszító

:: dűsan felszerelt butorraktárában ::
Varaždin, Setanj-utca 2. sz.
kapható.

A legolcsóbb árban, egyszerű úgyszintén legfinomabb kivitelű háló-, ebédlő- és szalonberendezések nagyválasztékban raktáron vannak.

Műhelyemben mindennemű kárpitos és asztalos munkák pontosan, jutányosan készíttetnek.

MAGYAR KISZOLGÁLÁS!

Iparos s kereskedő előfizetőink cégét e rovatban díjmentesen közöljük

Iparos és kereskedő előfizetőink névjegyzéke

Iparos s kereskedő előfizetőink cégét e rovatban díjmentesen közöljük

Pek:	
Petriés Viktor	Csáktornya
Petriés Ágoston	Csáktornya
Börkereskedő:	
Mayer Testvérek	Csáktornya
Borbély és fodrász:	
Nádasdi Nándor	Csáktornya
Mik Szilárd	Csáktornya
Mézeskalácsos és viaszgyertyaöntő:	
Tihanyi Mihály	Dunás
Butorraktár:	
Horák Ödön (butor- és kőorsoraktár)	Csáktornya
Hirschler Ármín	Varaždin
Cipész:	
Masznak József	Csáktornya
Meskó Bálint	Csáktornya
Divatárház:	
Liszt & Brodnják	Stridóvár

Eredeti Singer varrógépek:	
Singer Co. Árpád-utca	Csáktornya
Ferfi szabó:	
Ivicses Ignác	Csáktornya
Bodics Ferenc	Csáktornya
Ferfi- és nőidivatárú:	
Zrínyi Viktor	Csáktornya
Fúszkereskedés:	
Mayeresák Béla (koszon, fészen, magvak és a „Műtrógyát Eriekesítő-Szövetkezet” raktára)	Csáktornya
Gráner Testvérek	Csáktornya
Mráz Testvérek	Csáktornya
Ily. Premecz Miklós	Csáktornya
Deutsch Salamon	Csáktornya
Hirs-Iszola Henrik	Csáktornya
Mattersdorfer N.	Perlak
Leitmann György	Nyirólgy
Szálma Testvérek	Csáktornya
Deutsch Rezső	Kosszadalka
Kavéház:	
Folies Mór Zrínyi kávéháza	Csáktornya
Deutsch Jenő	Csáktornya

Kötélgyártó:	
Dornik Rezső	Csáktornya
Kőfarago és sírkövesítő:	
Terszénnyák Bódog	Csáktornya
Mészáros:	
Antonovics József	Csáktornya
Órás- és ékszerész:	
Pollák Bernát	Varaždin
Pezsgőgyár:	
Murakoi Pezsgőgyár	Csáktornya
Szállító és deszkakereskedő:	
Ludl Mór és Fia	Csáktornya
Uri- és nőidivat, játék- és diszmuárú:	
Kelenen Béla	Csáktornya
Vaskereskedés:	
Bernák Károly (utóda Biber Károly)	Csáktornya
Prostnik Gusztáv	Csáktornya

Vendéglők:	
Hajas József	Csáktornya
Pecsonnik Otto	Csáktornya
Hencsey Gábor	Csáktornya
Antonovics József	Csáktornya
Budai József	Csáktornya
Horváth Mihály (Fehér galamb)	Csáktornya
Deutsch Jenő	Csáktornya
Kelenen Imre	Csáktornya
Prusatz Alajos	Csáktornya
Schlesinger Mor	Csáktornya
Bogala István (vendéglő „A vasútihoz”)	Csáktornya
Singer Salamon, Káthar-Imre Ferenc, Szabó János	Kosszadalka Stridóvár Drávaszentistván
Deutsch Alfréd, nagyv.	Drávaszentistván
Kovacs Mihály korcsm.	Drávaszentistván
Leitmann Mihály	Nyirólgy
Leitmann Balazs	Szentlőrinc
Fügelstock Andras Budapest, VII. ker.	Központi raktár és szállítási vállalat
Kozjak Mihály	Kosszadalka
Barnaiacs Rezső	Szentlőrinc
Nadai József Ligettalya Petarózi savaivól	Víz központú raktár és szállítási vállalat
Vaszonkereskedő:	
Szivomiesik Antal	Csáktornya

Könyv-, papír- és zeneműkereskedés, könyvnyomda, könyvkötészet: STRAUZS SÁNDOR Csáktornya

Fischel Fülöp

Strausz Sándor

könyv- és papírkereskedése
könyvnyomdája :: könyvkötészete

Csáktornya

Alapított 1882 évben

Karácsonyi és újévi ajándékoknak alkalmas díszes levelepapírok, ifjúsági könyvek, diszmuvek, a szak- és szépirodalom bármely termékének nagy raktára Bármely nyomtatvány gyorsan, izlésesen és jutányosan készíttetik. Mindennemű bekötés és könyvkötészeti munka :: Irgépkellekek :: művészi kivitelű képes levelezőlapok :: Karácsonyi díszítési cikkek :: Bármely hírlap, divatlap és folyóirat előfizetése :: Iródei felszerelések :: Jegyző, ügyvédi, nyomtatványok nagy raktár

Gabona árak. — Ciena zítka.

mmázsa	1 m.-cent,	kor. fill.
Buza	Pšenica	20 00 —
Rozs elsőrendű	Hzr	15 00 —
Árpa	Ječmen	15 00 —
Zab	Zob	18 20 —
Kukoricza	Kuruza suha	15 00 —
Fehér bab új	Grah beli	23 00 —
Sárga bab	» žuti	18 00 —
Vegyés bab	» změšan	17 00 —
Kendermag	Konopljenoseme	20 00 —
Lenmag	Len	24 00 —
Tökmag	Koščice	24 50 —
Bükköny	Grahorka	15 00 —

Császárfürdő Budapeston. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irigal-masrend tulajdona. Elsőrangú kén-só hévízű gyógyfürdő, modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdő, iszapborogatások, uszodák külön hölgyek és úrak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hölgy-, szénsavas- és villamos-vízfürdők. A fürdők kiváló eredménnyel használhatók főleg csúszos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál, 200 kényelmes lakosztály. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenéjű ninc. Prospektust ingyen és bérmentve küld. **AZ IGAGZATOSÁG.**

Az emberi kéz mint sérvkötő**SENSATIÓS TALÁLmány!**

Kérjen ingyen prospectust!

Zárt borítékban portómentesen küldi

POBBITZER SÉRVAMPULATORIUM

specialis orvosi rendelőintézet

BUDAPEST, VII., Rákóczi-út 10. Félémelet.

Tisztán

és világosan úgy kérje és fogadja el, ha szappant vesz, hogy

KOLOZSVÁRI (HEINRICH-féle) :::

Glycerin szappan

Tojás

Mandula „

Márvány „

A kolozsvári gyógyszer-gyár azért lett világhírű, mert a legdrágább és teljesen ártalmatlan anyagból készíti szappanait.

Strausz Sándor

könyvnyomdájában :: Csáktornyán egy jóerkölcsű fiú tanulónak felvételtik.

A polgári isk. 3—4 osztályát végzett tanulók előnyben részesülnek.

Hirdetmény.

Alulírott ezennel közhírré teszem, hogy **toljó hó december 17-én délelőtt 10 órakor Ráckanizsán, néhai Kozma György**

korcsma helyisége

nyilvános árverésen eladatik és pedig két szoba korcsmai berendezéssel — pince felszereléssel — és a többi melléképületek, valamint konyhakert — szántóföld és rét.

A nyilvános árverést tartja. **Dr. KADÁK PÁL** árvaszéki ülnök mint az árvák képviselője.

Az árverezni kívánók kötelesek az árvák vagyonára vonatkozó feltételeket betartani.

Ráckanizsán, 1912. december hó 5-én.

990 2-2

Az árvaszéki megbízásából: **IFCSICS LAJOSNÉ.**

AZ UJSÁG**karácsonyi nagy jubileumi száma**

tartalom és terjedeleme dolgában páratlanul áll az egész világsajtóban. Nincs az a naptár- vagy albumajándék, mely ezzel az egy

karácsonyi jubileumi számmal

felér. — Ezt a karácsonyi jubileumi számot megkapja mindenki, aki **AZ UJSÁG**-ra, ha csak 1 hónapra is, január 1-vel előfizet.

AZ UJSÁG a legjobban szerkesztett, teljesen független, nagy előkelő napilap.

Vasárnap: Asszony-, Gyermek- és Automobil Sport melléklet.

Megrendelő cím: **„AZ UJSÁG” kiadóhivatala, Budapest, VII., Rákóczi-út 54. sz.**

Rum kiváló minőség, lit. á K 130 és feljebb.

Szilvórium nagyon jó, lit. á K 140 és feljebb.

Törköly pálinka lit. á K 140 és feljebb.

Kapható:

Kochsinger M. és Fiai cégnél

Csáktornyá.

Rum jako fini, liter od 130 K višese

Slivovica jako dobri, liter od 140 K višese

Tropica žganica, liter od 140 K višese.

Dobiva se pri:

Kochsinger M. i Sinovi firmi

Csáktornyá.

Karácsonyi és ujévi ajándékok

nagy választékban és juttányos árban kaphatók:

994 2-3

Rosenfeld J. órás- és ékszerésznél Csáktornyan, Árpád-tér, takarékpénztári épület

húzott drótszállal

TÖRHETETLEN!

MAGYAR
SIEMENS - SCHUCKERT - MÜVEK
BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRUT 36

Eladó újbor.

996 2-4 Badacsonymelléken termett saját termései újboromat seprével vagy fejte azonnal eladom. Van saala, muskotályos és rizling külön szedve. Kitűnő fekvésű, későn szedett jó minőség savanyúság nélkül. Vasuton szállítható Badacsonytomaj vagy Capolcáról

Hegedűs H. Elek, föld- és szőlőbirtokos, Káptalantóti.

Elsőrangú pontos óra!

Egyedüli elárúsítóhely:
Pollák Berná
órá- és ékszerésznél
Varázdin

968 9-26

ÉRTESÍTÉS!

A helyben székelő takarékpénztárak ezúton értesítik a heti-betét üzletágaikban résztvevő ügyfeleiket arról, hogy f. hó 25-e helyett (karácsony napja lévén) **23-án** (hétfőn) tartják meg a befizetést és hogy az újév napjára eső befizetés elmaradván az ekkor esedékes befizetések a január 8-ára eső szerdán eszközlendők.

995 1-2

Csáktornya-Videki Takarékpénztár Részvénytársaság, Csáktornyan.

Hirdetmény.

A Csáktornya-Videki Takarékpénztár Részvénytársaság, Csáktornyan ezennel közzhírre teszi, hogy 1913. január 1-én (a befizetések azonban csak január 8-án kezdődnek) megnyitja

heti-betét üzletágának XXIII. csoportját, amelyről:

hetenkint legalább 1 korona (= egy részlet) fizetendő;
a befizetés 184 hétre terjed;
a 184 hét lefolytával minden 184 kor. befizetett részlet után 200 kor. fizettetik vissza.
a 16 koronát kitevő különbözet a befizető kamaja, a mely 5%-os kamatozásnak felel meg; ezen kamatnak 15%-kamat adóját az intézet viseli;
minden 1 koronás heti befizetéssel 200 kor. terjedő kölcsönfelvétel kérelmezhető adóslévre; 100 korona kölcsönfelvétel után hetenkint 14 fillér kamat (=7,28%) fizetendő;
a kölcsönvevő előlegét bármikor is visszafizetheti, a melylyel további kamatfizetési kötelezettsége megszűnik;
elköltözés, elhalálozás s egyéb körülmények következtében is leszámol az intézet anélkül, hogy a befizető kamatvesztését szenvedne;
befizetés, díj- költségek nem számítatnak a vidéki befizetők részére postatakarékpénztári befizetési lapokat az intézet díjmentesen ad.
A résztvevni hajlandók szíveskedjenek ebbeli szándékukat az intézettel szóval vagy levélileg közölni, ahol is egyéb felvilágosítások is készsége nyújtatnak.

Az igazgatóság.